8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 400 lir
Leto XXXVII. Št. 157 (10.979)
TRST, sobota, 4. julija 1981

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

PO DVEH DNEH ŽIVAHNE IN ODKRITE RAZPRAVE

Soglasen sklepni dokument enotne zveze CGIL-CISL-UIL

Vsi trije sindikati sprejemajo načelo vnaprejšnje določitve ravni inflacije, o prijemih pa bodo odločali delavci sami

RIM — Vsedržavno vodstvo enotne sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL je sinoči soglasno izglasovalo sklepni dokument dvodnevnega zasedanja, ki potrjuje odločen namen sindikalnega gibanja, da se izogne vsakemu manevru za njegovo razdvajanje in da vloži nasprotno vse napore za utrditev in razvoj enotnosti, kot pogoj za čvrstejšo vlogo delovnih ljudi pri izhodu iz gospodarske in družbene krize, ki tare državo.

V njem «sindikalni parlament» najprej pooblašča enotno tajništvo, naj pripravi do septembra posvetovanje «z vsemi delovnimi ljudmi na delovnih mestih», na osnovi podrobne informacije o temah razprave in o borbenih akcijah v podporo «vseh točk sindikalne platforme proti inflaciji in pogajanj z delodajalci». Ravno to posvetovanje na bazi naj bi namreč odločilno prispevalo h krepitvi sindikalne akcije v razmerju z vlado in s podjetniki.

Sindikalno vodstvo izraža pozitivno oceno prvega srečanja s Spadolinijem, ker je ob tem Confindustria umaknila grožnjo o preklicu sporazuma glede draginjske doklade in je potrdilo polno veljavo sindikalne platforme za boj proti inflaciji. Pri tem dokument poudarja, da «vlada v sindikatu popolno soglasje glede njenih prvih 9 točk (ki postavljajo vladi zahteve glede tarif za javne storitve, pokojnin, davčne razbremenitve, itd.), medtem ko je potrebna splošna poglobitev delavcev in enotnih sindikalnih struktur na ravni strok in področij glede rešitev, ki zadevajo 10. točko (torej vprašanje draginjske doklade)».

Glede tega so stališča različna, nadaljuje dokument, «toda vsa so usmerjena k dosledni akciji proti inflaciji in recesiji, osnovani na dogovorjeni določitvi zmanjšane inflacijske stopnje», kateri naj bodo pogojeni specifični ukrepi vlade, sindikatov in delodajalcev. Potem ko bo enotna zveza preverila doslednost konkretnih ukrepov vlade, bo šele začela pogajanja z delodajalci. Tajništvo enotne zveze bo sklicalo poseben sestanek teritorialnih in strokovnih kadrov, da opredeli v podrobnostih ta del sindikalne platforme, določi sestavo delegacije za pogajanja in po drugi strani zagotavlja stalno obveščevanje delavstva o poteku pogajanj.

Vsedržavno sindikalno vodstvo je nato zagotovilo popolno podporo bojem, ki so v teku ali v pripravi «za pravilno izvajanje delovnih pogodb» (zlasti za kovinarje, ker se gospodarji «puntajo») in izrazilo prepričanje, da mora združenje malih industrijcev (Confapi) po izidu nedeljskega srečanja s Spadolinijem nujno umakniti preklic sporazuma o draginjski dokladi. Če bi se to ne zgodilo, je enotno tajništvo pooblaščeno posplošiti protestne akcije in stavke, ki so ponekod že v teku. Nazadnje dokument pooblašča tajništvo, da začne takoj soočanje «z vsemi političnimi silami» o sklopu zahtev, ki jih sindikati postavljajo vladi in podjetnikom.

V dveh dneh razprav torej «sindikalnemu parlamentu» ni uspelo razrešiti prav vseh vprašanj ki so ločevala tri organizacije (zlasti glede draginjske doklade), dosegel pa je nedvomno pomemben rezultat: močno so se omilili polemični toni in so našli skupen izhod, ki sloni na sprejemu vnaprej dogovorjene inflacijske stopnje. V tem okviru je le še treba določiti tehnične prijeme (draginjska doklada ali delovne pogodbe), s katerimi naj sindikat prispeva k zajezitvi inflacije.

K odločni ohladitvi v začetku napetega vzdušja so prispevali včerajšnji posegi najvišjih voditeljev treh organizacij. Že takoj po spravljivem nastopu Marianettija (socialističnega podtajnika CGIL), je najvplivnejši italijanski sindikalist, generalni tajnik CGIL Luciano Lama že zjutraj naglašal predvsem dve temeljni stališči, ki združujeta vse: Pozitivna ocena soočanja z lado in dejstvo, da vse sindikalne komponente sprejemajo vnaprejšnjo določitev dogovorjene zgornje meje letne inflacijske stopnje. Različno gledanje na vprašanje draginjske doklade ni torej postalo vzrok razdora, ampak ostaja predmet razprave, kot sta nato poudarjala tudi Benvenuto (UIL) in Carniti (CISL), ki jo morajo razrešiti delovni ljudje sami v okviru širšega posveta o vseh sredstvih za premagovanje inflacije in gospodarske recesije.

Sindikalno gibanje se tudi ni dalo zavesti, da bi sprejelo spopad zgolj na nasprotnikovem bojnem polju, namreč na žrtvah delovnih ljudi za izhod iz krize: vsedržavno vodstvo CGIL - CISL - UIL je namreč postavilo v ospredje z vso resnostjo in težo tudi ostala «osrednja vprašanja» gospodarskega načrtovanja, obnove potresnega področja, industrijske preosnove in boja proti globljim vzrokom inflacije, ki postavljajo vlado in podjetnike pred neogibnimi odgovornostmi.

RIM — Predsednik sovjetske vlade Nikolaj Tihonov je poslal novemu predsedniku italijanske vlade senatorju Spadoliniju čestitke.

Spadolinijeva vlada imenovala podtajnike

RIM — Včeraj se je prvič sestala Spadolinijeva vlada. Na seji so imenovali podtajnike, ki jih je 57, prav toliko kot v prejšnji Forlanijevi vladi. Od teh je 31 demokristjanov, 15 socialistov, pet socialdemokratov ter po trije republikanci in liberalci. Za podtajnika pri predsedstvu vlade je bil imenovan posl. Compagna (PRI). Ostali podtajniki so:

Zunanje zadeve: posl. Fioret (KD), posl. Corti (PSDI), posl. Palleschi (PSI), posl. Costa (PLI).
Notranje zadeve: posl. Sanza (KD), posl. Corder (KD), posl. Spinelli (PSI).
Pravosodje: posl. Gargani (KD), sen. Raffaello Lombardi (KD), sen. Scamarcio (PSI).
Proračun: posl. Goria (KD)
Finance: posl. Paolo Moro (KD), sen. Tambroni Armaroli (KD), posl. Colucci (PSI), posl. Amadei (PSDI).
Zaklad: posl. Pisanu (KD), posl. Fracanzani (KD), posl. Tiraboschi (PSI), sen. Vananzetti (PRI), sen. Tarabini (KD).
Obramba: posl. Petrucci (KD), posl. Ciccardini (KD), posl. Scovacricchi (PSDI).
Šolstvo: posl. Drago (KD), sen. Franca Falcucci (KD), sen. Zito (PSI), sen. Fassino (PLI).
Javna dela: posl. Santuz (KD), posl. Casalinuovo (PSI).
Kmetijstvo: posl. Campagnoli (KD), sen. Fabio Fabbri (PSI).
Prevozi: sen. Tiriolo (KD), posl. Caldoro (PSI), sen. Riva (PSDI).
Pošte in telekomunikacije: posl. Leccisi (KD), posl. Bogi (PRI), posl. Saladino (PSI).
Industrija, trgovina in obrtništvo: sen. Rebecchini (KD), posl. Fontana (KD), sen. Novellini (PSI).
Delo in socialno skrbstvo: posl. Malvestio (KD), sen. Mario Costa (KD), posl. Cresco (PSI), posl. Mario Gargano (KD).
Trgovina s tujino: posl. Armato (KD), posl. Rizzi (PSDI).
Trgovska mornarica: posl. Nonne (PSI), sen. Patriarca (KD).
Državne soudeležbe: sen. Giacometti (KD), posl. Ferrari (PLI).
Zdravstvo: posl. Orsini (KD), posl. Magnani Noya (PSI).
Turizem in prireditve: sen. Quaranta (PSI).
Kulturne in ambientalne dobrine: sen. Mezzapesa (KD).
Javne uprave: posl. Quattrone (KD).
Vprašanja juga: posl. Urso (KD)

OBJAVILI POSEG TAJNIKA PARTIJE V CK

Berlinguer za rešitev «moralnega vprašanja»

Le bežno je omenil glavni temi razprave, je pa izjavil, da je PSI glavni sogovornik KPI

RIM — Kot predvideno so šele včeraj objavili predvčerajšnji poseg Enrica Berlinguerja na centralnem komiteju KPI. Iz njega lahko izluščimo, da je Berlinguer skrajno zaskrbljen nad italijanskim položajem kot izhaja iz rezultatov volitev 21. junija, posebno pa je zaskrbljen zaradi neuspeha partije na Jugu države. Kljub temu je tajnik italijanske partije zanikal, da bi bili praznih rok glede vprašanja «demokratične alternative». Berlinguer je ob tem kot dokaz jasnosti italijanskih komunistov navedel «moralno vprašanje», ki je eno najpomembnejših postavk v «demokratični alternativi». Prav temu problemu je tajnik KPI posvetil največ, saj ga je osvetil iz vseh zornih kotov.

«Moralno vprašanje, je dejal, ni samo boj proti korupciji, nepoštenju, državnim goljufijam in prevaram, da bi očistili in moralizirali javno življenje, je predvsem vprašanje preporoda države, njene uspešnosti, vprašanje obnove njene oblasti in ugleda. To pa je uresničljivo samo, če odpravimo degeneracije in izkrivljenja, ki so pestila državo zaradi delitev oblasti, ki so jih izvedli krščanska demokracije in njeni zavezniki».

Na splošno se je Enrico Berlinguer le malo ustavil na političnih vprašanjih, ki so bile značilne za sedanji plenum CK, predvsem glede odnosov s socialisti in s krščansko demokracijo. Omejil se je samo na trditve, da pričakuje od «bolj odprtih sil» v sklopu krščanske demokracije večjo zagnanost, potem ko je stranka v kratkem roku doživela kar tri poraze (na referendumu o splavu, na političnih volitvah in s padcem Forlanijeve vlade).

Vseeno pa je ob koncu Berlinguer označil socialiste kot glavne sogovornike italijanskih komunistov. To pa predvsem, «ker jim časi in ne mi nalagajo vlogo, da dajejo svoj doprinos pri premostitvi sedanjega sistema».

Prav tako previden je bil sklepni poseg Alessandra Natte do Craxijeve stranke. Iskanje skupnih pogledov in mnenj mora sloneti izključno na vsebinah, je dejal, po Berlinguerju najvplivnejši član partije. «Nikoli nismo mislili, da bi se spopadli s socialisti, kljub temu da so njihovi napori v sedanjem trenutku usmerjeni na pridobivanju maneverskega prostora v našo škodo», je poudaril Natta.

Med raznimi posegi v CK je Giorgio Napolitano predlagal, da bi bili pred koncem novembra že prvi delni konkresi, ki bi morali dati jasno sliko o položaju v partiji. Napolitano je navedel zaskrbljujoč podatek: včlanjevanje v KPI šepa, v partiji je precej zmede, vsaka izguba časa bi bila lahko škodljiva.

Člani KP Kitajske na obisku v Italiji

RIM — Na povabilo KPI je včeraj prispela v Rim na 10-dnevni obisk delegacija KP LR Kitajske. Vodi jo podpredsednik vsekitajske skupščine Peng Chong. Po Rimu bodo kitajski predstavniki obiskali še Milan, Benetke, Bologno in Firence. Pred odhodom pa se bo Peng Chong sestal s predsednikom Pertinijem.

Novi mejni prehod pri Fernetičih

Sekretar za notranje zadeve SR Slovenije Tomaž Ertl je včeraj slovesno odprl obnovljen in razširjen mednarodni prehod na jugoslovanski strani meje pri Fernetičih. Nova struktura, ki je zahtevala naložbo 186 milijonov dinarjev, bo omogočala znatno hitrejši pretok osebnega in turističnega prometa med Jugoslavijo in Italijo, saj šteje 6 vstopnih in 6 izstopnih stez več kakor prejšnja. Slovesnosti so se udeležili številni predstavniki oblasti z obeh strani meje. (Poročilo objavljamo na 2. strani)

GOVOR LAZARJA MOJSOVA OB 40-LETNICI VSTAJE NARODOV IN NARODNOSTI JUGOSLAVIJE

«Z NACIONALIZMOM NE SMEMO DELATI NIKAKRŠNIH POLITIČNIH KOMPROMISOV»

Krepitev socialistične skupnosti lahko izhaja samo iz socialističnega samoupravljanja

BEOGRAD — Predsednik predsedstva CK ZKJ Lazar Mojsov je imel na slovesni seji organov družbenopolitičnih organizacij in državnih organov v federaciji referat ob 40-letnici vstaje in socialistične revolucije narodov in narodnosti Jugoslavije.

Med drugim je dejal: «Izhajajoč iz stališča, da je temelj politične enakopravnosti narodov in narodnosti njihova ekonomska enakopravnost, posvečamo posebno pozornost hitrejšemu razvoju slabo razvitih republik in predvsem pokrajine Kosovo.

Glede strateške smeri razvoja in samoupravne osnove sistema mednacionalnih odnosov nimamo kaj spreminjati. Samoupravljanje je vzdržalo življenjsko preizkušnjo kot nezamenljiva osnova uveljavitve nacionalne individualnosti in demokratičnih, enakopravnih mednacionalnih odnosov. Toda lahko govorimo o težavah in odporih in še posebej o naših lastnih subjektivnih slabostih na področju konsekventnega oživljanja samoupravnega koncepta mednarodnih odnosov. Izkušnje so nas večkrat prepričale, da so kadar je samoupravljanje v zastoju, v ofenzivi različne oblike nacionalizma.

Proces decentralizicije federacije, ki je bil zgodovinsko in družbeno nujen, ni bil spremljan z enako intenzivnostjo samoupravnega združevanja v okviru celotne naše federativne skupnosti. Vzporedno s krepitvijo določenih statističnih teženj v republikah in pokrajinah se je zoževal prostor delovanja ekonomskih zakonitosti.

Kadar govorimo o nacionalnih ekonomijah in enotnem jugoslovanskem trgu, bi morali delati razliko med ekonomsko samostojnostjo in nacionalnim avtarkizmom. Ekonomska samostojnost pomeni vzajemno odvisnost prihajanja do skupnih interesov, seveda vedno na temelju enakopravnosti. Nacionalni avtarkizem vse to izključuje in se proti skupnosti obrača le v tolikšni meri, v kolikršni lahko poda neki svoj parcialni ozko nacionalni interes. Od avtarkizma do nacionalizma in separatizma je le majhen korak.

Težnje avtarkizma in zapiranja potiskajo samoupravljanje in ZK na rob družbenih dogajanj in slabijo odgovornosti za socialistično skupnost, s tem pa tudi integracijske procese na temeljih samoupravnega združevanja dela in sredstev. Nedavno sproženi nacionalizem in iredentizem na Kosovu, je poleg nekaterih specifičnih vzrokov tudi izraz omenjenih hotenj v splošno jugoslovanskih razsežnostih. Razumljivo je, da je to olajšalo delo zunanjim sovražnikom samoupravne in neuvrščene Jugoslavije, ki v naših slabostih in nedoslednostih iščejo priložnost zase.

Dogodki na Kosovu, kot tudi izkušnje z nacionalizmom iz 70. let, nas utrjujejo v prepričanju, da ne smemo delati nikakršnih političnih kompromisov z nacionalizmom, niti ni prostora za portunizem do nacionalističnih pojavov in njihovih nosilcev. Že dolgo je znano, da nacionalizem ni usmerjen samo proti drugim narodom in skupnostim, marveč da povzroča največjo škodo prav tistemu narodu, v čigar imenu nastopa.

Le samoupravljanje pomeni tisto moč in zanesljiv jez, ki ločuje resnično nacionalno uveljavitev od nacionalizma, demokratično in socialistično skupnost enakopravnih narodnosti od velikodržavnega centralizma in unitarizma.

Trdno smo prepričani, da se samostojnost in enakopravnost narodov in narodnosti lahko uresniči le s krepitvijo socialistične skupnosti, s še hitrejšim podpiranjem republik in pokrajin za različne oblike in vsebine medsebojnega povezovanja in združevanja dela ter sredstev. Ko govorimo o nujnosti krepitve socialistične skupnosti, moramo vedeti, da naša zgodovinska dilema ni eden centraliziran ali več decentraliziranih etatizmov. Zgodovinsko križišče je med socialističnim samoupravljanjem in etatizmom v kakršnikoli obliki. Kot naš samoupravni razvoj dokazuje zgodovinsko odvečnost etatizma zvezne države v vlogi varuha splošnih interesov, tako dokazuje tudi zgodovinsko odvečnost etatizma republik in pokrajin v vlogi varuha nacionalnih interesov. Potemtakem bomo v tolikšni meri, v kolikršni bo združeno delo dejanski in neposredni nosilec klasičnih in nacionalnih interesov uspevali tudi odpraviti hotenja, ki nas vlečejo nazaj proti centralističnemu unitarimu ali proti nacionalnemu avtarkizmu in slabljenju skupnosti.

Krepitev socialistične skupnosti v naših pogojih lahko izhaja samo iz socialističnega samoupravljanja. Enakopravnost narodov in narodnosti ter njihova skupnost imajo enoten socialno razredni temelj v socialističnem samoupravljanju. Potemtakem je razvijanje samoupravnih temeljev naše družbe hkrati tudi dejanje nastajanja novega tipa večnacionalne skupnosti, lahko bi rekli, da je to v tem zgodovinskem trenutku tudi odločilno vprašanje kontinuitete naše revolucije», je poudaril Mojsov. (dd)

RIM — Vsedržavna komisija za družbe in borzo (Consob) je preklicala svojo odredbo z dne 16. junija, s katero je dovolila kuponprodaje delnic in obveznic zgolj proti gotovini, da je zaustavila velike špekulacije na borznem tržišču. Po umiritvi trga, ki ga je s tem dosegla, je sedaj nadzorstvene ukrepe omilila: od ponedeljka bodo morali kupci položiti 30 odstotkov vrednosti delnic ali obveznic, kdor bo naročil prodajo na rok bo pa moral kriti z gotovino 70 odstotkov vrednosti, ali pa izročiti vrednotnice v roku 3 dni od podpisa pogodbe.

ŠE DESET DNI DO IZREDNEGA KONGRESA POLJSKE PARTIJE

Voditelj sovjetske diplomacije Gromiko zahteva jamstva pred izrednim kongresom

Sovjetski zunanji minister je včeraj popoldne dopotoval na krajši obisk v Varšavo - Pomembne spremembe v sestavi poljske vlade

VARŠAVA — Včeraj popoldne je dopotoval na Poljsko voditelj sovjetske diplomacije in član politbiroja sovjetske partije, Andrej Gromiko. Sovjetski zunanji minister, ki se bo že jutri zjutraj vrnil v Sovjetsko zvezo, se je včeraj sestal s prvim sekretarjem poljske partije Stanislawom Kanio. Danes zjutraj se bo na centralnem komiteju pogovarjal z najvišjimi poljskimi voditelji, med katerimi bo tudi ministrski predsednik Jaruzelski, ki se je prav včeraj vrnil iz Sofije, kjer so se sestali predstavniki vlad držav članic Sveta za vzajemno gospodarsko pomoč. Popoldne bo Gromiko odšel na zunanje ministrstvo, kjer se bodo nadaljevali plenarni pogovori.

Poljska javnost z velikim zanimanjem sledi obisku sovjetskega zunanjega ministra, ki poteka le deset dni pred izrednim kongresom PZDP. Politični ocenjevalci menijo, da bo imel prav bližajoči se kongres poljske partije osrednje mesto v pogovorih med poljskim vodstvom in Gromikom. Sovjetski zunanji minister bo verjetno zahteval določena jamstva, da novi centralni komite, ki ga bo izvolil naslednji kongres, ne bo izvedel preglobokega preobrata. V Moskvi namreč menijo, da v vodstvu poljske partije morajo še naprej ostati Stefan Olszowski, Tadeusz Grabski in Andrzej Zabinski, ki naj bi zagotavljali, da ne bi zašla sedanja politična linija Stanislawa Kanie preveč na desno.

Poleg teh jamstev politične narave bo SZ zahtevala odločnejše ukrepe na gospodarskem področju, ki naj bi zagotavljali hitrejši izhod iz sedanje krize. Vzhodna velesila naj bi po mnenju nekaterih političnih ocenjevalcev zahtevala od svoje največje zaveznice, naj jo odločneje podpre tudi v urejanju odnosov z Zahodom. Gromikov obisk v Varšavi je namreč dobra priložnost, da se ponovno potrdi veljavnost Gierekovega predloga o sklicu varšavske konference o razoroževanju.

Vlada generala Jaruzelskega si na vse načine prizadeva, da bi zaustavila sedanjo recesijo in da bi čimprej zgradila temelje, na katerih bi Poljska ponovno dosegla stopnjo proizvodnje in bruto nacionalnega dohodka, ki jo je imela pred začetkom stavk lani julija. V tem okviru so včeraj prestrukturirali poljsko vlado. Združili so več gospodarskih ministrstev in s tem omogočili večjo elastičnost pri ukrepanju. Odstranili so kar devet ministrov, od katerih je le Jablonski ostal v vladi kot minister brez listnice.

Sovjetska zveza je tudi včeraj kljub obisku Gromika v Varšavi nadaljevala svojo psihološko vojno proti «kontrarevoluciji», ki ogroža pridobitve poljskega socializma. Tokrat je dnevnik vojske «Krasnaja zviezda» razložil sovjetski javnosti vse nevarnosti, ki pretijo Poljski. O tem se pogovarjajo sovjetski in poljski vojaki med vajami, ki še naprej potekajo na poljskem ozemlju in ki že same pomenijo jasen opomin poljskemu vodstvu. Vojaki naj bi «izrazili potrebo po odločnejših ukrepih socialističnih in patriotičnih sil proti delovanju kontrarevolucije».

PO ZAHTEVAH JAVNEGA TOŽILCA CARNEVALIJA

V zaporu bi ostal samo Roberto Calvi

RIM — Na procesu proti bankirju Robertu Calviju in skupini znanih finančnikov, ki so obtoženi, da so s križnimi kupoprodajami delnic med italijanskimi in tujimi družbami (ki naj bi jih sami nadzorovali) izvozili, oziroma pretihotapili med leti 1973 in 1976 okrog 50 milijard lir v današnji vrednosti, je včeraj javni tožilec Carnevali zahteval, naj jih sodišče kaznuje na skupnih 12 let in 10 mesecev zapora in 89 milijard 600 milijonov denarne kazni, poleg 26 milijard odškodnine, ki jih je zahteval državni pravdnik.

Najvišjo kazen je seveda predlagal za Calvija, in sicer 3 leta in pol zapora, 30 milijard globe in 2,6 milijarde denarne kazni. Za ostale obtožence pa: za Tonella 2 leti, 3 milijarde in 260 milijonov, za Valerija Manero 1 leto in 10 mesecev, 12 milijard in 800 milijonov, za Zanona 2 leti in pol, 6 milijard in 1,6 milijarde, za Cappugija poldrugo leto, 3 milijarde in 230 milijonov, za Minciaronija poldrugo leto, 3 milijarde in 230 milijonov, za Spado in Castelberga le globo 3 milijard in 260 milijonov denarne kazni, za Carla Bonomija in Cigljano pa 3 milijarde in 230 milijonov lir.

Ker je pa predlagal za vse obtožence «odpustitev» 2 let zapora in 2 milijonov globe, bi po taki obsodbi ostal v zaporu le Calvi.

NEVZDRŽNE RAZMERE V ITALIJANSKIH KAZNILNICAH

Voditelja RB Morettija ranili v zaporu

RIM — Položaj v italijanskih zaporih postaja vedno bolj nevzdržen. Petintrideset tisoč zapornikov, deset tisoč več kot je prostora v italijanskih kaznilnicah, si namreč samo kuje pravico. Na vsakega paznika pride kar šestdeset zapornikov in zato je razumljivo, da ravnatelji kaznilnic morajo vedno bolj pogosto sklepati kompromise z organiziranimi skupinami mafije in kamore, ki delujejo znotraj kaznilnic in diktirajo življenju zapornikov svoj ritem.

V zadnjem letu so se znotraj kaznilnic učinkovito organizirali tudi zaprti teroristi, ki so v številnih kazenskih ustanovah že ustanovili svoje posebne «borbene odbore». Prav ti odbori naj bi dajali pobude za obračunavanje s teroristi, ki so postali po aretaciji preveč zgovorni.

Podoben dogodek se je predvčerajšnjim pripetil tudi v kaznilnici pri Cuneu, ko so med vsakodnevnim sprehodom po dvorišču poskušali umoriti enega od voditeljev rdečih brigad, Morettija, ki je bil obsojen na dosmrtno ječo. Morettija je napadel kaznjenec Figueras, ki ga baje njegovi tovariši obtožujejo, da je preprečil večji pobeg organiziranih teroristov. Voditelja rdečih brigad je napadel oborožen z železno palico, ki je bila na eni strani naostrena, in le hitra pomoč dveh Morettijevih prijateljev sta mu preprečila, da ni svojo akcijo izpeljal do konca.

Državni pravdnik iz Cunea Sebastiano Campisi, ki je že isti dan zaslišal vse udeležence neuspelega napada, naj bi se za sedaj moral zadovoljiti le z ugotovitvijo, da je Figueras lažje ranil Morettija. Nihče od zaslišanih namreč ni hotel odgovarjati na njegova vprašanja in zato še naprej obstajajo le ugibanja o vzrokih Figueresovega dejanja. Preiskovalci so zanikali že omenjeno verzijo, da Figuerosa njegovi pajdaši obtožujejo in trdijo, da so med zaprtimi teroristi izbruhnili spori, v katerih je treba iskati vzroke za medsebojna obračunavanja.

O položaju v italijanskih zaporih so včeraj spregovorili na posebni konferenci v Rimu, ki jo je pripravila organizacija paznikov in na kateri so sodelovali pripadniki vseh ustanov, ki so posredno ali neposredno povezane z današnjim položajem v kaznilnicah. Voditelji organizacije paznikov so prikazali vso dramatičnost sedanjega položaja v kaznilnicah. Razmere, v katerih delajo pazniki postajajo vedno bolj podobne razmeram, v katerih živijo kaznjenci.

GOVOR PETRA STAMBOLIĆA V SKUPŠČINI SFRJ

Gospodarsko stabilizacijo je treba dosledno izvajati

Jugoslavija potrebuje spremembe tako v gospodarski strukturi kot v pridobivanju in razpolaganju z nacionalnim dohodkom

BEOGRAD — Podpredsednik predsedstva SFRJ Petar Stambolić je včeraj pred delegati skupščine spregovoril o težkem gospodarskem položaju v Jugoslaviji.

To je že drugič v zadnjih šestih mesecih, da predsedstvo SFRJ iznese v javnost gospodarska vprašanja, prvič pa, da se je poslužilo svojih ustavnih pooblastil in sklicalo Izvršni svet.

Podpredsednik Stambolić je v orisu sedanjega položaja poudaril, da obstajajo pozitivni premiki, a v trenutku, ko so se v prvih petih mesecih cene zvišale za dve tretjini predvidenega plana, stopnja inflacije pa presega že 50 od sto, ne preostaja drugega, kot da ugotovimo resnost sedanjega stanja.

Glede stabilizacijskih ukrepov je Stambolić podčrtal, da je treba doseči bistveni preobrat v obnašanju nosilcev gospodarske politike in organizacij združenega dela. «S tem ni mogoče več odlašati, a za njegovo uresničitev morajo sprejeti vso odgovornost vsi subjekti v našem političnem sistemu, od samoupravnih in poslovodnih organov v organizaciji združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti, njihovi delegati in delegacije do skupščin društveno-političnih skupnosti in njihovih organov».

Petar Stambolić je nato spregovoril o vprašanjih povečanega izvoza, ki naj rešuje negativni trend plačilne bilance. Ob tem pa nastajajo problemi zaradi omejenih sredstev za uvoz opreme in reprodukcijskega materiala. Tu pa se po Stambolićevih besedah samo po sebi zastavlja vprašanje smotrnejše investicijske politike, ki ne bi povečavala stopnje inflacije kot dosedaj, temveč bi jačila jugoslovansko konkurenčnost na tujih tržiščih.

«Gospodarska kriza v svetu in skaljeni mednarodni odnosi zahtevajo večje napore pri reševanju domačih gospodarskih težav», je poudaril podpredsednik predsedstva SFRJ. «To bodo korenite spremembe, ki se morajo uresničiti v gospodarski strukturi, v pridobivanju in razpolaganju s celokupnim nacionalnim dohodkom in v ustvarjanju pogojev za nadaljnji razvoj našega samoupravnega socialističnega sistema».

NA SINOČNJI SEJI OBČINSKEGA SVETA

Z glasovi KPI, PSI in SSk odobren proračun devinsko-nabrežinske uprave

Po izglasovanju proračuna je manjšinski odbor KPI-PSI odstopil, da bi pripomogel k uspešnemu nadaljevanju pogovorov med tremi strankami za sestavo trdne večine

Devinsko - nabrežinski občinski svet je na sinočnji seji z večino glasov odobril finančni proračun za leto 1981. Odobril ga je z glasovi KPI, PSI in SSk, medtem ko so proti glasovale vse ostale stranke občinskega sveta, se pravi KD, Lista za Devin - Nabrežino in MSI. Po končani seji, ki se je zavlekla pozno v noč, se je sestal občinski odbor in po kratkem sestanku izdal tiskovno poročilo, v katerem je rečeno, «da se je devinsko - nabrežinska uprava sestala ob zaključku seje občinskega sveta, ki je odobril proračun za finančno leto 1981, in z zadovoljstvom vzela na znanje pozitivni izid glasovanja in sklenila, da poda ostavko, zato da omogoči večinsko in trdno rešitev pri vodenju občine. Župan je nemudoma obvestil predstavnike vseh političnih skupin in sporočil, da bodo sedanji upravitelji poskrbeli za redno upravljanje do izvolitve novega občinskega odbora.»

Odstop občinskega odbora je župan Škerk najavil že v svojem posegu, s katerim je začel proračunski del sinočnje občinske seje. Skupščino je seznanil, da so bila v zadnjih tednih srečanja med KPI, PSI in SSk z namenom, da bi prišlo do dosege sporazuma za sestavo večinske uprave. «Kot upravitelji jemljemo z zadovoljstvom na znanje,» je dejal Škerk, «da je prišlo med temi silami do širšega politično - programskega enotnega gledanja». Najavil je nato odstop uprave, «da bi tako pripomogli k uspešnemu nadaljevanju pogovorov za dosego sporazuma o novi večinski upravi, za katero se potegujemo že dolgih šest let».

Seja se je nato nadaljevala s proračunskimi poročili ki so jih podali posamezni odborniki in v katerih so podrobno orisali dejavnost v sektorjih, za katere so odgovorni. Začela se je nato splošna razprava, v katero so posegli predstavniki KD, Liste za Devin-Nabrežino in MSI: repliciral jim je odbornik Depangher. Pred končnim glasovanjem so načelniki svetovalskih skupin podali glasovalne izjave: spregovorili so svetovalci Colja (PSI), Tombesi (KD), Terčon (SSk), Quadracci (MSI) in Širca (KPI), medtem ko je predstavnik LpDA glasovalno izjavo podal že v svojem posegu v razpravi. Z glasovanjem, v katerem je, kot rečeno, 12 svetovalcev KPI, PSI in SSk glasovalo za proračun, 8 predstavnikov KD, LpDA in MSI pa proti njemu, se je tako zaključila proračunska razprava, o poteku katere bomo podrobneje še poročali.

● **Na nogometnem igrišču pri Sv. Alojziju** se danes nadaljuje praznik komunističnega tiska v priredbi krajevne sekcije KPI «S. Cermeli». Ob 20. uri bodo odprli razstavo o temi «Zgodovinske podobe KPI», od 21. ure naprej pa bo ples z ansamblom «The Lords».

Deželni odbor pripravil predlog razvojnega načrta za triletje 1982-84

Deželni odbor je pripravil in izdal skoraj 250 tipkanih strani dolgo splošno programsko poročilo za obdobje 1982 - 84, ki je dejansko predlog deželnega razvojnega načrta za prihodnje triletje. S predstavitvijo dokumenta deželnemu svetu se je formalno začela faza posvetovanj, v kateri bodo krajevne uprave, pokrajine, sindikalne organizacije ter ostali družbeni, gospodarski in kulturni organizmi dali svoj specifični prispevek za oblikovanje novega triletnega načrta.

● **Dolinska občinska uprava** javlja, da danes, 4. julija, ne bodo poslovali občinski uradi, v kolikor se praznuje (po zakonu) krajevni patron.

● **Jutri, 6. julija,** se obiskovalci znamenite razstave «Perujsko zlato» na Gradu sv. Justa lahko okoristijo vodiča — umetnostnega kritika — Carla Milica, in to ob 18. uri.

VČERAJ VERJETNO ZADNJI VELIK NAVAL KUPCEV IZ SFRJ

Od danes naprej omejitev pretoka dinarjev čez mejo

Veselje in velika zaskrbljenost sta včeraj navdajali tržaške trgovce: veselje zaradi velikega števila jugoslovanskih kupcev, ki so včeraj priromali iz sosednje države v Trst po nakupih; zaskrbljenost zaradi spoznanja, da se bo že z današnjim dnem, ko stopa v veljavo odlok o omejitvi pretoka dinarjev čez mejo, število kupcev z onstran meje bistveno skrčilo.

Jugoslovanski nakupovalci so očitno hoteli izkoristiti včerajšnji dan, da še enkrat pokupijo v našem mestu obilo raznega blaga. Od danes dalje bodo namreč lahko nesli izven državnih meja le po 1.500 dinarjev v enem letu, prav tako pa bodo tudi tujci lahko prinesli v SFRJ le 1.500 dinarjev letno. Na mejnih prehodih je bilo zato včeraj opaziti več prometa kot v prejšnjih dneh. Trgovci z oblačili, obutvijo ter avtomobilskimi deli so menili, da je bil včerajšnji dan nadvse podoben najbolj «dobičkonosnim» sobotam iz zlatega obdobja «nakupovalne mrzlice». Nekoliko manj so poslovale zlatarne, kar daje misliti, da so se kupci bolj usmerili v blago vsakdanje porabe. Omejitev pretoka dinarjev zaskrblja tudi tukajšnje ljudi, ki se pripravljajo na počitnice in letovanje v Jugoslaviji. Na obmejnih carinarnicah pri Fernetičih in Škofijah nam niso znali včeraj točneje povedati, kako bo potekalo carinarsko delo na prehodih. Kaj več bomo lahko izvedeli danes, ko se bodo cariniki praktično «spopadli» z novimi predpisi.

Dinar je včeraj obdržal kotacijo prejšnjih dni. Drobni dinar je veljal 31 lir, debeli 29,25 lire.

Odlok o omejitvah v pretoku dinarjev čez mejo ni povzročil v Evropi bistvenih reakcij: tako v Avstriji, kot v Zvezni republiki Nemčiji in Švici ni bilo zabeležiti velikih premikov ali špekulacij.

«Luči in zvoki»

V sredo so se v miramarskem parku začele vsakoletne predstave «Luči in zvoki», ki jih prireja avtonomna letoviščarska in turistična ustanova iz Trsta. Predstave ponazarjajo romantično zgodbo Maksimilijana Habsburškega in njegove žene Karlote iz Belgije. Vsako leto so te predstave privabile mnogo turistov.

Predstave so v štirih jezikih. Letošnji ciklus predvideva dve večerni predstavi — prvo ob 21.30, drugo ob 22.45 po naslednjem zaporedju: ob torkih v italijanščini in nemščini, ob sredah v angleščini in italijanščini, ob četrtkih v italijanščini in srbohrvaščini, ob petkih v slovenščini in italijanščini, ob sobotah v italijanščini in nemščini, ob nedeljah v nemščini in italijanščini, ponedeljek pa bo dan počitka.

Še o zrelostnih izpitih na naših nižjih srednjih šolah: ko smo objavili ustrezne podatke za šolo «Simon Gregorčič» (Dolina), so imena dijakinj in dijakov III. A razreda pomotoma prešla na seznam za III. B razred in obratno. Poleg tega je med imeni tistih, ki so uspešno opravili malo maturo v III. A razredu, izpadlo ime Marina Coffolija.

Kmalu znani vzroki smrti Mira Contestabileja

V parku bivše umobolnice si je včeraj namestnik državnega tožilca Staffa v spremstvu sodnega zdravnika ogledal kraj, kjer so našli 68-letnega Mira Contestabileja — bivšega gosta umobolnice, ki je 24. junija podlegel za posledicami udarca (ali udarcev) v glavo.

Vprašanje, ki te dni razburja duhove, ali je namreč Contestabile padel, ali ga je kdo pretepel, še ni razčiščeno. Staffa se vsekakor nagiba k domnevi, da je pokojni, ki je bil vinjen, dvakrat padel. Tudi domneva, da ga je sunil avto, ni prepričljiva. Staffa bo vsekakor v prihodnjih dneh prejel dokončno poročilo sodnega zdravnika Niccolinija, nakar bo končal preiskavo.

MILJSKA REVIJA «GLEDALIŠČE NA TRGU ZA OTROKE»

Sugestiven in barvit pravljični svet pritegnil pozornost otrok in odraslih

Nenavadna in učinkovita predstava članov pariške gledališke skupine
Danes na sporedu več filmov, zvečer pa srečanje v miljskem pristanu

«Zdi se nam, da je pobuda "Gledališče na trgu za otroke" dokaj posrečena, saj je v Miljah, sicer pravo kulturno mrtvilo in človek v poletnih večerih nima kaj. Ali bulji v televizijo, ali pa lenari, ker zaradi vročine se ga spanec loteva zelo pozno.» To je le ena pripomba Miljčana, ki smo jo sinoči naključno ujeli ob predstavi na Trgu Marconi. Sicer pa je že res, da ne gre podcenjevati miljske manifestacije, ki se uvršča v ozek krog kakovostnih kulturnih prireditev, katerih smo deležni v naši pokrajini v poletnih mesecih. Tudi letošnja desetdnevna prireditev beleži velik uspeh in izjemen odziv pri občinstvu, saj so vse predstave zelo dobro obiskane, saj gre za sveze, razposajene in razborite gledališke postavitve. Nekoliko manj občinstva pa je opaziti pri filmskih predstavah, kar je tudi razumljivo, saj so le-te v zaprtih prostorih in predstavljajo konec koncev za miljsko prireditev novost, ki si mora še utirati pot.

Tako je tudi včeraj občinstvo zelo številno odgovorilo vabilu prirediteljev, miljske občinske uprave in ljudskega gledališča «La Contrada» iz Trsta ter do konca napolnilo prireditvene prostore. Enak odziv je bil tudi v četrtek, saj so se predstavili člani tržaške gledališke skupine, kar vsekakor zbuja pozornost. In še nekaj je treba dati v premislek. Miljskih prireditev se udeležuje veliko naših ljudi, ki prihajajo v to obmorsko mestece tudi iz bolj oddaljenih krajev, kar potrjuje, da bi morale tudi naše ustanove kaj več nuditi v poletnih mesecih.

Včerajšnji spored je bil, kot doslej vsak dan, precej natrpan, zato pa tudi kakovosten. Zjutraj je bila v otroškem vrtcu ex Fonderia predstava za najmlajše, v poznem popoldnevu pa smo na trgiču Calle dei Pancera gledali igro milanske skupine «Teatro del Sole» Torsolo, Torcicollo in Torcibudella. Šlo je za pravcato pravljico, tako, kateri otroci zelo radi sledijo. Nastopajo namreč kraljične, kraljeviči, hudobni čarovniki in zli stražarji, kot v vsaki pravljici pa je konec srečen in tak je bil tudi v tej. Milanski komedianti so z duhovitim in dinamičnim pristopom pritegnili pozornost, tako da pravljica ni dolgočasila, kar je v bistvu najbolj važno.

Veliko pričakovanje pa je vladalo zvečer za nastop pariškega ansambla «Theatre de l'Ombrelle» in menimo, da občinstvo ni bilo razočarano, čeprav je gledalo svojevrstno predstavo. Pravzaprav ni šlo niti za predstavo v klasičnem pomenu besede, ampak bolj za gibanje senc za belim zastorom, vendar te sence so bile tako sugestivne, barvite in nežne, da so učinkovale zelo skladno. Čudoviti igri barv in črno-bele tehnike se je odvijala pravljica «Beg lune» na tematiko pripovedi bratov Grimm, tako da je bilo še tako zahtevno oko zadovoljno.

Tudi danes bo na vrsti več predstav, ki pa bodo posvečene filmski umetnosti. Najbrž pa bo veliko pozornosti vzbudila napovedana «pripoved» «Poletne pravljice», ki se bo z začetkom ob 23.30 odvijala v miljskem pristanišču. (mč)

ZAČETEK 22. TRŽAŠKEGA OPERETNEGA FESTIVALA

Gilbertova «Nedolžna Susanna» brez večjega operetnega bleska

Dirigent Gert Meditz, režija Vera Bertinetti, koreografija Carmelo Anastasi - V naslovni vlogi prikupna sopranistka Elena Zilio

Tržaški operetni festival, ki se letos ponavlja že dvaindvajsetič, se tokrat ni rodil pod najbolj srečno zvezdo, kar dokazuje med drugim že dejstvo, da je bilo gledališče Verdi za premiersko predstavo razmeroma slabo zasedeno. Res je morda, da je temu prispevalo tudi to, da je bila predstava vsaj v parterju delno rezervirana za udeležence mednarodnega zdravniškega seminarja, ki pa ponudbe niso polnoštevilno izkoristili, toda vsiljuje se tudi druga možnost, namreč ta, da izbira Gilbertove operete «Nedolžna Susanna» ni bila najbolj primerna za otvoritev festivala.

Nedvomno bi bila za to bolj primerna «Grofica Marica» ali pa «Tiha voda», ki sta poleg «Nedolžne Susanne» na letošnjem repertoarju, kajti čeprav gre v vseh treh primerih za isto odrsko zvrst, sta drugi dve deli iz klasičnega operetnega repertoarja vendarle bolj vabljivi in nudita tudi več tipičnega operetnega šarma, scenskega dekora in koreografske slikovitosti, kot pa «Nedolžna Susanna», ki spada v tako imenovano «berlinsko» operetno strujo, ki sloni bolj na tehniki vsebinskih zapletov in individualne komičnosti, čeprav je treba za glasbo samo priznati, da po svoji melodičnosti in spevnosti ne zaostaja za bolj slovitimi klasičnimi deli dunajske ali madžarske zvrsti.

Toda tudi mimo tega je tokratna postavitev «Nedolžne Susanne» dala v celoti vtis neke pretirane šablone brez izvirnih režiserskih in scenskih rešitev, celo neke površnosti ali mogoče samo nedodelanosti v njeni celoti, iz katere ni mogoče izvzeti niti orkestralnega vodstva in niti baleta. Večkrat je med uprizoritvijo motilo prehitevanje zdaj orkestra zdaj zbora ali solistov in prav opazen je bil dirigentov napor, da je reševal trenutne neskladnosti.

Med solističnimi realizacijami pritiče prvo mesto nesporno sopranistki Eleni Zilio v naslovni vlogi tako zaradi lepega glasu kot zaradi suverenega obvladanja odra. Lep lik je ustvarila sopranistka Maria Loredan (Paolina) kot pevka in igralka (njen razvoj v operetni zvrsti je prav presenetljiv). Kot subretka (žal brez zadostnega glasovnega volumna) je bila prikupna Aurora Banfi (Rosa). Med moškimi akterji so izstopali tenorist Antino Bevacqua kot Renato Pommery, Gino Pernice (baron d'Aubrais) in kot komik Riccardo Peroni (Paolo). V pretirano naivno komičnost sta le preveč uhajala Luigi Palchetti in Claudio Giombi kot Fleuron in Clarency.

Orkester gledališča Verdi je dirigiral Gert Meditz, režija je bila v rokah Vere Bertinetti, koreografijo je zasnoval Carmelo Anastasi, zbor je uvežbal Ennio Silvestri. (ik)

Zahvaljujemo še vsem posameznikom in podjetjem, ki so prispevali k uspehu srečolova na XIV. razstavi vin v Križu.

KD Vesna

Razna obvestila

Občinski odbor ZZD NOV Sežana vljudno vabi vse bivše borce, partizane in aktiviste na proslavo dneva borca, ki bo danes, ob 16. uri v Kobjeglavi. Program: Slavnostni govor podpredsednika izvršnega sveta skupščine Socialistične republike Slovenije tov. Dušana Šinigoja, sprejem mladincev v enoto TO, kulturni program z nastopom godbe na pihala iz Križa pri Trstu, združenih pevskih zborov in recitatorjev.

Društvo zamejskih likovnikov v sodelovanju z društvom likovnikov «Krog» organizira danes **srečanje likovnikov na «Krogu» pri Sečovljah.** Vabimo člane in prijatelje. Poskrbljeno bo za kosilo. Prijave sprejema ZSKD, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 767303.

Vabimo vse bivše borce in aktiviste na Proseku na sestanek, ki bo v ponedeljek, 6. t.m., ob 21. uri v Sosčevi hiši. Prosimo za polno udeležbo.

NA JUGOSLOVANSKI STRANI MEJE PRI FERNETIČIH

Slovesno izročen prometu obnovljen mednarodni prehod

Razširjena prometna struktura šteje 12 stez več kakor prejšnja - Slavnostni govor sekretarja za notranje zadeve Ertla - Pozitivna vloga manjšinskih narodnostnih skupnosti

Na jugoslovanski strani meje pri Fernetičih so včeraj opoldne izročili prometu obnovljen in razširjen mednarodni mejni prehod. V prisotnosti večjega števila predstavnikov oblasti z obeh strani meje je tradicionalno vrvico prerezal republiški sekretar SR Slovenije za notranje zadeve Tomaž Ertl. Novi prehod bo omogočal znatno hitrejše prehajanje osebnega in avtobusnega prometa, saj šteje 6 vstopnih in 6 izstopnih stez več kakor prejšnji, poleg tega bo na njem avtobusni promet ločen od osebno-turističnega, za tovorni promet pa je itak že urejena posebna carinska cesta, ki neposredno povezuje tovorno postajališče na italijanski s suhozemnim terminalom na jugoslovanski strani meje.

Sekretar za notranje zadeve Ertl je ob tej priliki poudaril, da predstavlja obnovljeni in razširjeni mejni prehod tudi končni del načrtovanega avtocestnega odseka Divača - Sežana in povezavo z omrežjem avtocest v republiki Italiji. Za uresničitev nove prometne strukture so delavci porušili prejšnji mejni plato z vsemi objekti na njem, izkopali 120.000 kub. m. kamnitega materiala, položili 14.000 kv. m. asfaltnih in 11.000 kv. m. betonskih površin ter seveda zgradili vse objekte, potrebne za delo mejnih organov. Sredstva za novo naložbo v skupni vrednosti 186 milijonov dinarjev so dale na razpolago Republiška skupnost za ceste, Zvezna uprava carin in Republiški sekretariat za notranje zadeve.

Obnova in razširitev mejnega prehoda pri Fernetičih — je še dejal T. Ertl — spada v srednjeročni program Slovenije za posodobitev prometnih infrastruktur z Italijo in Avstrijo. Med SFRJ in republiko Italijo je 60 mejnih prehodov, čez katere je v letu 1980 stopilo okrog 20 milijonov ljudi. Čez sam prehod pri Fernetičih pa je dnevni promet v lanskem letu znašal 4000 osebnih vozil in 300 tovornjakov. To je rezultat dolgoletnega, stabilnega in plodnega sodelovanja, ki se je posebno okrepilo po podpisu in ratifikaciji osimskih sporazumov. Po letu 1977 — je naglasil govornik — smo odprli mejni prehod na Erjavčevi cesti v Gorici, pred odprtjem je mejni prehod Vrtojba, v kratkem pričakujemo prekategorizacijo mejnega prehoda pri Lipici (po nekaterih vesteh, naj bi do tega prišlo septembra letos, prip. ur.) in zgradili smo cesto na Kolovratu, kar vse prispeva h krepitvi politike odprte meje, ne samo s prehajanjem ljudi preko meje, ampak tudi trdnega in trajnega povezovanja prebivalstva, ki živi ob meji obeh držav.

Sekretar za notranje zadeve Ertl se je nato dotaknil vprašanja manjšin v sosednih državah Italiji in Jugoslaviji in v tej zvezi dejal, da so dobri sosedski odnosi, medsebojno zaupanje in sodelovanje, posebno pomembni za slovensko manjšino v republiki Italiji in italijansko manjšino v SFR Jugoslaviji. «V SR Sloveniji smo trdno prepričani, da je italijanska manjšina, ki so ji zagotovljene vse pravice in tudi pogoji za ohranjanje svoje narodnostne biti ter njena neovirana povezanost s svojo matično domovino, najboljši dokaz resnične, trajne želje večinskega naroda, ne samo, da izpolni obveze do manjšine, ampak tudi za miroljubno prijateljsko sodelovanje med državama. Želimo, da bi v takem prepričanju, s takim odnosom do slovenske manjšine v Italiji in italijanske manjšine v SFRJ, gradili vedno širše in trdnejše mostove prijateljstva med narodi obeh držav».

«Današnje odprtje prenovljenega in razširjenega mejnega prehoda pri Fernetičih — je še dejal govornik — je nov prispevek k uresničevanju črke in duha osimskih sporazumov, s tem pa tudi uresničevanja helsinške listine. Želimo, da bi bilo takih slovesnosti čimveč na obeh straneh meje, da bi bile take slovesnosti trajna vzpodbuda za še hitrejši razvoj medsebojnega sodelovanja.»

Slovesnosti, ki se je začela s pozdravnim nagovorom predsednika občinske skupščine Sežana Borisa Bernetiča, so se kakor omenjeno udeležili številni predstavniki oblasti iz Italije in Jugoslavije, med njimi predsednik komisije za mednarodne odnose pri skupščini SR Slovenije Bojan Lubej, podpredsednik komisije za mednarodne odnose pri IS Slovenije Drago Mirošič, direktor Zvezne carinske uprave Zvonko Poščić, vladni komisar za deželo Furlanijo - Julijsko krajino Marrosu, tržaški kvestor Bartolini, deželni odbornik za promet Rinaldi, predsednik deželne komisije za izvajanje osimskih sporazumov Pittoni, predsednik SKGZ Race, predsednik SDGZ Svetina, repentabrski župan Colja, dolinski župan Švab, načelnik tržaške carinarnice Mirabile, načelnik carinarnice pri Fernetičih Giardina, načelnik tržaškega odseka mejne policije Fusaro in druge osebnosti. (ef)

SINOČI V GLEDALIŠČU «F. PREŠEREN»

Zaključen komprenzorialni kongres zveze kovinarskih delavcev CGIL

V posebnem dokumentu poudarjen pomen mednarodnega miru za razvoj Trsta in naše dežele - Sprejeta resolucija o problemih, ki zadevajo slovensko narodnostno skupnost

Po zaključnih nastopih deželnega tajnika Pasquala in predstavnika osrednjega vodstva organizacije Perugina se je sinoči okrog 21. ure v gledališču «F. Prešeren» v Boljuncu končal prvi komprenzorialni kongres zveze kovinarskih delavcev in uradnikov FIOM - CGIL. Kongresisti so izvolili 20 delegatov, ki bodo zastopali kategorijo na pokrajinskem kongresu CGIL, ki bo septembra letos, in 45 delegatov za deželni kongres FIOM, ki bo v času od 16. do 18. julija v Pordenonu, ter potrdili za tajnika organizacije sindikalista Glauca Riga.

Kongres se je zaključil s soglasnim sprejetjem dokumenta v katerem se predstavniki kovinarskih delavcev zavzemajo za utrditev miru v svetu in za nadaljnje popuščanje napetosti med Vzhodom in Zahodom, kar edino lahko zagotavlja tudi Trstu na naši deželi nemoten gospodarski in socialni razvoj. Dokument se nadalje zavzema za okrepitev sožitja in sodelovanja med tu živečima narodnostima in odločno obsoja protislovenske izbruhe, katerim smo bili v zadnjem času priča na našem območju.

Glede notranje ureditve v Italiji, se dokument zavzema za uresničitev večkrat napovedanih procesov in za uvedbo načrtovane gospodarske politike, ki naj zagotovi ohranitev realne vrednosti delavskih plač in mezd. Kar se tiče premične lestvice, kongresisti ugotavljajo, da je draginjska doklada posledica in ne vzrok gospodarske krize in da je zato treba v okviru tega vprašanja obravnavati predvsem dejanske vzroke ekonomskega nazadovanja ter v prvi vrsti odpraviti primanjkljaj, ki nastaja na področju javnih izdatkov. V krajevnem merilu dokument poudarja nujnost odprave gospodarske neuravnovešenosti med posameznimi območji Furlanije - Julijske krajine ter polnega izkoriščanja možnosti za nove proizvodne pobude, ki jih nudijo osimski sporazumi.

Kongresisti so pred zaključkom del sprejeli tudi več resolucij, od katerih ena obvezuje vodilne organe FIOM - CGIL, da vzamejo na krajevni in vsedržavni ravni v pretres predlog o izdajanju, na območju naše dežele, kjer prebivajo Slovenci, dvojezičnih izkaznic. Resolucija nadalje poziva organizacijo FIOM in CGIL, naj v odnosih z delavstvom sprožita demokratično obravnavo vseh vprašanj, ki zadevajo slovensko narodnostno skupnost v deželi Furlaniji - Julijski krajini.

● **Rajonski svet** za upravni okoliš Novo mesto - Nova mitnica se sestane v ponedeljek, 6. julija, ob 20.30 v prostorih občinske izpostave v Ul. C. Battisti 14 (v pasaži). Govor bo med drugim o občinskem trgovskem načrtu, o pravilniku za trgovanje z ribami, pa tudi o nekaterih šolskih zadevah.

Čestitke

Danes praznuje v Velikem Repnu št. 171 življenjski praznik dragi mož in oče MARIO ŠUC. Da bi bil vedno zdrav in še naprej tako dober, mu iz srca želijo žena Anica, sinova Goran in Stojan ter mama Marija.

Danes praznuje 77. rojstni dan ANČKA BRUŽETVA iz Križa 176. Mnogo sreče in da bi bila vedno tako zdrava ji iz srca želijo sin Gigi z družino ter hči Sonja s sinom.

Danes se poročita
MARINA TURK
in
EDWIN GREGORI
Društvo slovenskih lovcev FJK «Doberdob» čestita članu Edwinu in njegovi zvesti srnici Marini.

2. julija je na univerzi v Ljubljani diplomiral na oddelku za dirigiranje
STOJAN KURET
Našemu akademskemu glasbeniku - dirigentu čestitajo vsi domači in mu želijo mnogo uspeha in zadoščenja.

ZARADI LEPLJENJA NALEPK LISTE ZA TRST

Melonar Gambassini obsojen na 20 dni pripora in globo

Obsojenih še šest somišljenikov tržaškega listarskega odbornika

Tržaški melonarski odbornik Gianfranco Gambassini, njegova žena Lori Negrini in drugih pet somišljenikov Liste za Trst so bili včeraj na tržaški preturi obsojeni pogojno na 20 dni pripora in na 200.000 lir globe zaradi kršitve zakona o volilni propagandi. Gambassiniju in ženi bodo obsodbo vpisali v kazenski list, ker sta oba že prej zakrivila sicer manjše prekrške (prehitra vožnja z avtomobilom), ostale — 47-letnega Daria Olia in njegovo 42-letno ženo Floro Di Manzano, 46-letno Emilio Riavini Cavazzoni, 49-letno Benedetto Bombacigno Nordio in 48-letnega Argea Sanzina — pa so oprostili vpisa.

Dogodek, ki je privedel listarsko družbino pred tržaškega pretorja Reinottija, se je pripetil v noči 6. junija lani, ko jih je policijska izvidnica zalotila pri lepljenju belordečih nalepk z znakom in parolami LpT na cestni tlak na križišču Ul. Carducci z Ul. Battisti. Policisti (vodil jih je marešalo Scozzai) so jih legitimirali in prijavili sodišču, ker so lepili propragandne nalepke izven prostora, ki je predviden za volilno propagando (8. junija lani so bile namreč na Tržaškem pokrajinske volitve).

Gambassini in njegovi so včeraj pretorju izjavili, da sploh niso lepili nalepk. Dejali so, da so se vračali iz ene od pizzerij in se ustavili, ko so z zadovoljstvom zagledali na cesti z nalepkami napisano «Trieste». Njihove izjave so izpodbili nekateri agenti javne varnosti, ki so takrat posegli.

Javni tožilec Gorian je za vse zahteval obsodbo na 3 mesece pripora in 300.000 lir globe, zagovornik odv. Nardi pa se je zavzel za oprostitev ali za najnižjo kazen. Po razsodbi je takoj najavil priziv.

PO ARETACIJI LIPPIJA, AZZANA IN BILOSLAVA V BOLOGNI

Tržaški neofašisti spet v ospredju mednarodne prevratniške dejavnosti

Povezave tržaške šesterice desničarskih skrajnežev v libanoskih vežbališčih - Kaj vedo o bolonjskem pokolu?

Če ne bi tržaški neofašisti uživali v našem mestu skoraj pravljični mir, ne bi bilo vredno spet poudarjati, da je v Trstu pravo neofašistično gnezdo, ki je res v zaledju, zato pa nič manj nevarno. Tržaški neofašisti ne ždijo.

Spomnimo naj na rope, ki so jih neofašistični teroristi izvedli v Trstu za finansiranje desničarske prevratniške dejavnosti (primer Fioravanti) in na šesterico tržaških «črnuhov», članov in voditeljev neofašistične organizacije «Fronte della gioventù», ki so lani 10. avgusta odpotovali v Libanon, kjer so se v posebnih taboriščih udeležili vojaškega vežbanja.

Gre za znanega Almeriga Grilza, za brata Livia in Cira Laia (slednjega so aprila aretirali v Rimu v zvezi z bolonjskim atentatom in je sedaj na prostosti), za 24-letnega Gilberta Lippija, za 23-letnega Antonia Azzana in za 20-letnega Fausta Biloslava. Razen Cira Laia, ki ima že odprte račune s sodstvom je peterica sedaj v središču pozornosti (prav zaradi libanonskega «dopusta») sodnikov, ki v Bologni preiskujejo ozadje strahovitega atentata na železniški postaji. Lippija, Azzana in Biloslava so, kot smo že včeraj poročali, bolonjski sodniki predvčerajšnjim aretirali zaradi lažnega pričevanja in izmikanja.

Za kaj pravzaprav gre? Znano je, da so mednarodni neofašisti, ki so se julija lani vežbali v Libanonu, začrtali pokol v Bologni. Sodniki so prepričani, da je tržaška šesterica, ki je tam bila le nekaj dni po pokolu, gotovo imela stike in informacije, če ne še kaj drugega. Od tu izpraševanje in aretacija.

Lippi, Azzano in Biloslavo nimajo posebnih sodnih ali policijskih precedensov, če izvzamemo Biloslava, ki se je «proslavil» z izpadi med zasedbo navtičnega inštituta. Vse tri pa poznajo na tržaški kvesturi, kjer vedo povedati, da niso pretepači, Azzano naj bi bil celo «fin» mladenič. Vsi so študenti, občasno pa tudi delajo.

● **Rajonski svet za Rojan, Greto in Barkovlje** se bo sešel v torek, 7. julija ob 18.15 v prostorih občinske izpostave v Ul. Ermacora 3 (Rojan). Na dnevnem redu med drugim mnenje o pravilniku o ribjem tržišču ter o občinskem trgovskem načrtu.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-446

3. 7. 1981

Ameriški dolar	1197.—
Funt šterling	2250.—
Irski funt šterling	1800.—
Švicarski frank	576.—
Francoski frank	206.—
Belgijski frank	29,75
Nemška marka	496.—
Avstrijski šiling	70.—
Kanadski dolar	993.—
Holandski florin	446.—
Danska krona	156.—
Švedska krona	232.—
Norveška krona	196.—
Drahma	20.—
Mali dinar	30,50
Veliki dinar	28,75

MENJALNICA
vseh tujih valut

OB ZRELOSTNIH IZPITIH NAŠIH VIŠJEŠOLCEV

SPROŠČENOST PA TUDI NEKAJ NEZADOVOLJSTVA

Z drugo pismeno nalogo se je včeraj na višjih šolah zaključil prvi del zrelostnih izpitov.

Pred znanstvenim licejem je bilo vzdušje še kar sproščeno: «Nismo imeli večjih težav pri matematiki, vse je šlo po pričakovanjih. Razen ene naloge, ki je bila iz snovi, ki je nismo predelali, so bile ostale vaje razmeroma lahke, morda preveč zapletene, tako da je nekaterim zmanjkalo časa.»

Tudi klasika sta bila zadovoljna, prevajala sta latinščino, in sicer Kvintilijana: «Elegija in satira v latinski literaturi.» Dijaka sta nam zagotovila, da nista imela posebnih težav pri prevajanju, tekst je bil namreč dokaj enostaven in razmeroma kratek.

Edino «trgovci» so doživeli neprijetno presenečenje pri nalogi iz trgovinstva: «Naloga je zahtevala skoraj izključno teorijo, tematika je bila sicer aktualna in zanimiva, vendar smo bili pripravljeni na praktično izvajanje, razmišljanja pri trgovinstvu nismo vajeni.»

Na učiteljišču so pisali nalogo iz matematike, vzgojiteljice pa iz pedagogike, a danes jih še čaka pismena naloga v slovenščini

Maturantje gredo sedaj na kratek oddih. Samo nekaj dni imajo na razpolago, da še zadnjič pobrskajo po knjigah in se psihično pripravijo na kolokvij.

Šolske vesti

Ravnateljstvo znanstvenega liceja F. Prešeren obvešča, da je vpisovanje na znanstveni in klasični licej vsak dan od 10. do 12.30 do vključno 7. julija 1981.

Državni poklicni zavod za industrijo in obrt obvešča, da je vpisovanje vsak dan do 13. ure do vključno 7. julija 1981.

Šola Glasbene matice obvešča svoje gojence, ki študirajo v Trstu in podružnicah, da je potrditev vpisa za šolsko leto 1981/82 na šoli Glasbene matice v Trstu, Ul. R. Manna do 15. julija od 9. do 12. ure.

Verjetno samomor

Sodna obdukcija trupla 44-letnega Giuseppa Faventa, ki ga je policija odkrila v razpadajočem stanju na balkonu njegovega stanovanja v Ul. Pola 19 preteklo sredo, je včeraj vzbudila sume o vzrokih smrti. Zdravnik Niccolini je namreč ugotovil, da je imel Favento tik ob srcu globok vbod, ki ga je zadal daljši nož.

Namestnik državnega pravdništva dr. Coassin, ki je uvedel preiskavo, nam je sinoči povedal, da je pregledal stanovanje pokojnika, ne da bi našel kaj posebnega, razen nožnice za krajši nož, ki ga je Favento običajno nosil s sabo. Iz raznih virov je ugotovil, da je bil Favento izredno zaprt in molčeč tip, ki se ni družil z nikomer. V stanovanju je živel sam, nekaj dni pred smrtjo pa je mislil odpotovati in je zato sestri izročil ključe stanovanja.

Čeprav so nekatere okoliščine zelo nejasne, je Coassin mnenja, da gre za samomor. «Stoični, seveda», je pripomnil preiskovalec, saj mu vbod ni zadal smrtnih ran. Smrt je namreč nastopila zaradi izkrvavitve. Do usodnega dogodka (tako ali drugače) je prišlo v vrtu pred poslopjem, od koder je ranjeni Favento splezal po zidu na balkon, saj ključev stanovanja ni imel. In tu so ga našli šele pet dni zatem.

Tudi na letečem oddelku se nagibajo k domnevi o samomoru, saj Faventovo življenje ne daje nobenih otipljivih sumov, da bi ga kdo hotel umoriti. Preiskavo nadaljujejo s pomočjo znanstvenega oddelka, ki vztrajno išče usodni nož. Marsikdo domneva, da so ga verjetno pobrali otroci, ki se okrog vrta stalno igrajo.

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so ob izgubi našega dragega moža in očeta

IVANA KLUNA

sočustvovali z nami.

Žalujoči ostali

Sesljan, 4. julija 1981

ŠAGRA V DOLINI

4., 5. in 6. julija

DANES
od 20. do 1. ure ples z ansamblom PUF
JUTRI
ob 18. uri kulturni program: pevski zbor KD Radiše (Avstrija);
— godba na pihala Breg;
— TFS Stu ledi;
— folklorna skupina osnovne šole «Prežihov Voranc» - Dolina;
— otroški kotiček.
od 21. do 1. ure ples z ansamblom PUF
V PONEDELJEK
od 20.30 do 1. ure ples z ansamblom VESELI GODCI
Nudili bomo specialitete na žaru, domače kolače in domače vino.
V primeru slabega vremena bo kulturni program v gledališču «F. Prešeren» v Boljuncu.

KD Valentin Vodnik

OBČINA DEVIN - NABREŽINA
s sodelovanjem pridelovalcev
PRIREDI

XX. RAZSTAVO IN POKUŠNJO DOMAČIH VIN

SPORED — DANES
ob 18.00 — odprtje XX. razstave in pokušnje domačih vin
ob 18.15 — koncert nabrežinske godbe na pihala
ob 20.30 — ples: igra ansambel «ARIES»
JUTRI
ob 10.30 — odprtje kioskov — Komisija za ocenjevanje vin
ob 17.30 — na občinskem igrišču: mednarodno nogometno srečanje mladincev: A. P. Sistiana - nogometna reprezentanca Buje
ob 18.00 — v občinski telovadnici mednarodno žensko srečanje v rokometu: Ceramiche Brunetta - reprezentanca Umag
— koncert godbe «Naša sloga» - Babici — Buje
ob 18.30 — na občinskem igrišču: mednarodno nogometno srečanje: C. S. Aurisina C. C. Verteneglio
ob 21.00 — tombola in ples: igra ansambel «IGO RADOVIČ»
Za dobro jedačo poskrbljeno! Vljudno vabljeni!

SKUPNOST VRTNARJEV IN VINOGRADNIKOV
Sv. Ivan - Vrdela - Podlonjer
organizira jutri

3. RAJONSKO RAZSTAVO VIN

na vrtu Ljudskega doma v Podlonjerju — Ul. Masaccio 24
— ob 17.00 začetek ljudskega praznika
— ob 16.00 otvoritev vinoteke
— ob 19.00 nagrajevanje
Kioski — Čevapčiči Ples z ansamblom «ARIES»

Športno društvo PRIMOREC
prireja danes,
4. in jutri, 5. julija

ŠPORTNI PRAZNIK

v Ljudskem domu v Trebčah
DANES:
ob 16.00 odprtje kioskov
ob 17.30 rekreacijski turnir v moški odbojki: SZ Sloga - Piprje - ŠD Primorec
od 20.30 do 24.00 ples z ansamblom POMLAD
JUTRI:
ob 18.00 nastop godbe na pihala V. Parma in otroškega pevskega zbora iz Trebč
od 20.30 do 24.00 ples z ansamblom POMLAD
Deloval bo dobro založen kiosk s specialitetami na žaru in pristnim vinom
VABLJENI!

Včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 4. julija
UROŠ

Sonce vzide ob 5.21 in zatone ob 20.57 — Dolžina dneva 15 36 — Luna vzide ob 8.12 in zatone ob 23.04.

Jutri, NEDELJA, 5. julija
CIRIL in METOD

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 29 stopinj, najnižja 20.3. ob 18. uri 27 stopinj, zračni tlak 1009,7 mb pada, veter 16 km zahodnik, vlaga 60-odstotna, nebo skoraj jasno, morje malo razgibano, temperatura morja 21,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Davide Bonifacio, Mitja Pegan, Davide Randazzo, Chiara Navarra, Andrea Bellotto.

UMRLI SO: 77-letni Luigi Sajina, 85-letni Giuseppe Crevatin, 68 letni Clemente Roiaz, 69-letni Americo Mutinati.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Oberdankov trg 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Ul. Bonomea 93 (od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Trg Cavana 1, P. Giotti (Sv. Frančišek) 1

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Trg Cavana 1, P. Giotti (Sv. Frančišek) 1

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel 228 124, Bazovica tel 226 165, Opčine: tel 211 001, Prosek: tel 225 141; Božje polje Zgonik: tel 225 596, Nabrežina: tel 200 121; Sesljan: tel 209 197, Žavlje tel 213 137, Milje: tel 271 124

Gledališča

VERDI
Danes, ob 20.30 ponovitev Gilbertove operete «La casta Suzanna».
Orkester gledališča Verdi bo vodil Gert Meditz, protagonista Elena Zilio in Antonio Bevacqua ter še Aurora Banfi, Gino Pernice, Evelina Sironi, Riccardo Peroni, Maria Loredan, Luigi Palchetti, Gianna Jenco, Lino Robi, Claudio Giombi, Gianfranco Saletta in Dario Zerial. Otvoritvena predstava bo posvečena udeležencem mednarodnega kongresa za angiologijo, ki bo v Trstu od 2. do 5. julija. Pri blagajni gledališča (tel. 631948 62143) prodaja vstopnic za prvo predstavo, za katero pa je v parterju in v ložah rezerviranih nekaj sto mest za zdravnike in njihove svojce, ki se udeležujejo kongresa.
Ponovitve operete «La casta Suzanna» bodo po naslednjem vrstnem redu: jutri, 5. t.m., v četrtek, 9., v soboto, 11., v nedeljo, 12., in v petek, 17. julija.

Kino

Ariston 21.30 (na prostem) «Woodstock».
Ritz 17.00 «Porgi l'altra guancia». Terrence Hill, Bud Spencer.
Grattacielo 17.00—22.15 «Il ritorno dell'incredibile Hulk».
Fenice Zaprto zaradi dopusta do vključno 5. avgusta.
Aurora 17.00 «Roller ball».
Capitol 16.30 «Il corsaro nero». Bud Spencer.
Vittorio Veneto 17.00 «Il cacciatore di taglie». Steve McQueen.
Moderno 15 30 «Mia moglie è una strega». R. Pozzetto, E. Giorgi.
Lumiere 16.30 «The warriors» (I guerrieri della notte). Prepovedan mladini pod 14. letom.
Mignon 16.30 «L'altro inferno». Prepovedan mladini pod 14. letom
Nazionale 16 00—22.15 «La porno dottoressa di campagna». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 14.30—22.00 «Sexual porno eroticomania». Prepovedan mladini pod 18. letom.
Radio 16.00 «Le confidenze di Sandra». Prepovedan mladini pod 18 letom.
Ljudski vrt (poletni kino) 21.15 «Biancaneve e i sette nani». Walt Disney.
Valmaura (poletni kino) 21.15 «1941 allarme a Hollywood».

Razstave

V prostorih «Caffe Carlini» v Miljah bo do 10. julija razstavljal tržaški slikar Sergio Giacomini.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 732 627, predpraznična od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20 ure, tel 68 441

SLOVENSKA KULTURNO - GOSPODARSKA ZVEZA
in
ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV (SPZ)
Trst, Ul. sv. Frančiška 20
obveščata, da bosta v mesecih juliju in avgustu poslovali od ponedeljka do sobote od 8.30 do 12.30, ZSKD pa še v ponedeljek in četrtek od 17. do 20. ure

DRUŠTVENA GOSTILNA
PROSEK
obvešča cenjene člane in goste, da bo danes ponovno začela obratovati
gostilna
z novimi gostilničarji
Odbor

Izleti

SPDT prireja od 23. do 29. avgusta enotedenski pohod v Vzhodne Julijce. Vpisovanje na sedežu ZSŠDI Ul. sv. Frančiška 20/2 do vključno 15. julija

Mali oglasi

telefon (040) 794672

OBČINA DEVIN - NABREŽINA išče prevajalca za dobo 90 dni. Rekviziti: — diploma višje srednje šole; italijansko državljanstvo; posest političnih in državljanskih pravic; starost najmanj 18 in največ 35 let, razen izjem, ki jih predvideva zakon; popolno obvladanje slovenskega jezika.
Interesenti morajo dostaviti prošnjo na navadnem papirju na urad za stike z javnostjo in prevajanje najkasneje do 14. ure dne 15. julija 1981. Neto mesečna plača poverjenca je določena v višini 575 000 lir.

KUPIM rabljeno veliko vrtno ptičjo kletko. Telefonirati od 12. do 14. ure na št. 0481 - 31809.

DVOČLANSKA družina išče stanovanje v najem za določen čas v mestu ali okolici. Telefon 725892 ali 574610.

OSMICO je odprl Stanko Milič, Zgonik 34. Toči belo in črno vino.

PRODAM motor za kros znamke SWM Rotax cc 250. Informacije na PD v Gorici.

IŠČEM hišo oziroma stanovanje v okolici Trsta. Telefon 794672 interno 52.

PRI DACEVIH v Doberdobu (Jezerska ul. 2) smo odprli osmico. Točimo belo in črno vino lastne proizvodnje.

IŠČEŠ zaposlitev za poletne mesece? Dijaki, študentje in maturantje: pismene prošnje sprejema uredništvo Primorskega dnevnika v Gorici (Ul. XXIV Maggio 1).

ČOČEVI iz Goriške ulice v Doberdobu so odprli osmico, kjer točijo belo in črno vino lastne proizvodnje.

PRODAM hladilnik znamke detroit dolg 2 m s tremi predali in izložbo. Telefonirati v popoldanskih urah na št. 040/814212.

PRODAM skoraj nove knjige za IV. višjo gimnazijo. Telefon 040/910325.

PRIPOROČAMO vam našo bogato izbiro moških in ženskih dezodorantov s čudovitimi parfemi. Zakaj bi dišali vsi enako? Kozmetika 90 - Opčine.

PRODAM fiat 128 CL letnik 1976 v dobrem stanju. Telefon 040/227-284.

V NAJEM iščem zelenjavno trgovino. Telefon 040/54069.

PRODAM novo, nekaj mesecev rabljeno dirkalno kolo znamke «IVES columbus zeta». Podrobnejša pojasnila dobite na goriškem uredništvu Primorskega dnevnika.

OSMICO je odprl Stanko Marušič v Štandrežu Toči belo in črno vino, za prigrizek pa nudi domačo salamo

POTOVALNI URAD AURORA
prireja od 18. julija do 22. avgusta tedenska
LETOVANJA V BOVCU
z bivanjem v hotelih «ALP» in «KANIN»
Odhod avtobusa iz Trsta vsako soboto zjutraj, povratek naslednjo soboto zvečer.
Cena enotedenskega letovanja je v hotelu «Alp» 115.000, v hotelu «Kanin» pa 140.000 lir - vožnja vključena
●
Vabimo na enodnevne nedeljske izlete, in sicer:
5. julija na Bled
12. julija v Kamnik
19. julija v Crikvenico
Cena vsakega izleta 25.000 lir.
●
Na razpolago je še nekaj prostorov za enotedenska letovanja na Rodosu, v Palma di Mallorca, na Ibizi, v Tunisu in na Korziki.
●
Informacije in vpisovanje pri «Aurori», Ul. Cicerone 4, telefon 60261.

USTANOVLJENA JE BILA PRED NEKAJ DNEVI

ZANUSSI IN FIN-IND V RAZVOJNI DRUŽBI

Indusvi Spa, tako se ta družba imenuje, namerava na Goriškem odpreti 1.200 novih delovnih mest

Ustanovili so razvojno družbo Indusvi Spa z legalnim sedežem v Gorici. Njeni člani so zvezi industrijcev iz Pordenona in Gorice, finančna družba iz Pordenona Fin-Ind in pa Industrije Zanussi. Vse kaže, da je od te družbe, o kateri smo že poročali, odvisen ponovni vzpon industrije goriške pokrajine.

Predsedstvo te družbe pripada zvezi industrijcev v Gorici, podpredesdnik je dr. Livio Tamaro, generalni direktor Fin-Ind (predsednik te družbe je Lamberto Mazza, ki je hkrati tudi predsednik Industrie Zanussi). Svetovalci te družbe so, poleg Mazze, Enza Brasca, direktor «Giulie» iz Gorice odgovoren za odnose s sindikati pri zvezi industrijcev v Gorici, Dino Candusso, upravnik Bilic-Bora iz Tržiča in odgovoren na notranje odnose v zvezi industrijcev goriške pokrajine. Nadzorstvo sestavljajo odv. Agostino Majo, Lino Barzazi, upravitelj podjetja Compensati iz Mariana, in dr. Montesanto iz Trsta.

Statut te nove družbe predvideva promocijo, gradnjo in upravo, v svojem imenu in za tretje osebe, industrijskih infrastruktur, ki bodo razvijale proizvodnjo. Ta družba bo na podlagi načel o dobrem gospodarjenju ocenila, katere pobude se perspektive, in jih bo podprla. Njen cilj je ustvariti 1.200 novih delovnih mest, ki jih je Goriška izgubila. Glavno besedo bi imel Zanussi, pa tudi majhni in srednjeveliki podjetniki iz Lombardije in Veneta. Vsi ti so pripravljeni odpreti pri nas svoje obrate.

Predstavniki družbe so se s političnimi silami in tudi s sindikati že pogovarjali o svojih načrtih in dobili pristanek zanje, tudi od sinkatov. Toda CGIL, ki je sicer podpirala pobudo, hkrati dodaja, da se z njo ne morejo izčrpati obveznosti, ki jih ima dežela do Goriške in ki so opredeljene v deželnem razvojnem načrtu.

Stališče sindikata je velike važnosti za uspeh te pobude. Sindikati namreč obvladujejo proizvajalne sile, ki so dobro organizirane in imajo glede razvoja gospodarstva na Goriškem svoja odločna stališča. Zaradi razhajanja med stališči delodajalcev in sindikatov, pa tudi zaradi drugih razlogov (nesposobnost delodajalcev, njihove špekulacije z javnim denarjem in pomanjkanje nadzorstva javnih finančnih — deželnih — družb, ki so denar vložile v ta podjetja) so danes na Goriškem v globoki krizi domala vsa industrijska podjetja. Če ne bi bilo dopolnilne blagajne, bi zaradi te krize delavci neprimerno bolj občutili njene posledice. Toda koliko časa lahko takšna blagajna še traja?

Študijski posvet o javnih storitvah

O tem, kako zagotoviti uspešno in čimbolj gospodarno poslovanje pri opravljanju javnih storitev, bo govor v torek, 7. t.m., ob 15.30, na študijskem posvetu, ki ga prireja deželno združenje javnih podjetij CRIPEL. Posvet bo v pokrajinski sejni dvorani, namenjen je v prvi vrsti upraviteljem, pa tudi vsem tistim, ki se tako ali drugače zanimajo za javno upravo. Vprašanje je spričo težavnega gospodarskega položaja, finančnih težav krajevnih uprav, skokovitega naraščanja stroškov itd., slej ko prej zelo aktualno.

Na posvetu bodo prebrali dve osnovni poročili, ki bosta služili za izhodišče za razpravo.

Uradi SKGZ, ZSŠDI in Kmečke zveze v Gorici (Ul. Malta 2) bodo v juliju in avgustu odprti za stranke od 8.30 do 12.30.

PO DALJŠEM PREMORU VSLED UPRAVNE KRIZE

V PONEDELJEK SKLICAN OBČINSKI SVET V GORICI

Do 18. t.m. naj bi sprejeli finančni proračun - 13. t.m. seja tudi na pokrajini

V ponedeljek, 6. t.m., se bo po daljšem premoru, ki je nastal vsled politične krize (in preverjanja) tako na goriški občini, kakor na pokrajini (izvolitev socialdemokrata Esposita za predsednika Krajevne zdravstvene enote je bila povod za krizo) spet sestal goriški občinski svet ter nadaljeval z rednim delom, predvsem pa se bo lotil postopka za odobritev letošnjega proračuna, dokumenta, ki bi ga po zakonskih določilih morali odobriti do 18. t.m.

Izgleda, da bodo omenjeni finančni načrt dejansko odobrili, takoj zatem pa naj bi prišlo do spremembe v koaliciji, ki upravlja goriško občino. Po mnenju nekaterih opazovalcev pa se reševanje krize v glavnih krajevnih upravah na Goriškem, utegne zavleči za kakšen mesec, vsekakor pa preko poletnih počitnic. Gre namreč za usklajevanje delikatnih razmerij med strankami ne samo pri vodenju goriške občine, ampak tudi pri upravljanju pokrajine, krminske občine ter občine Tržič ter seveda upravljanje KZE. V zadnjem času so v ospredju pozornosti republikanci, ki bi utegnili spremeniti dosedanja zavezništva s KD. Omenja se kot možnost, da bi v Tržiču podprli levičarsko upravo, na pokrajini pa prevzeli predsedniško mesto v levičarskem odboru. V ponedeljek, 13. julija, se bo sestal tudi pokrajinski svet. Upravno življenje se torej po daljšem premoru, obnavlja čeprav bo na rešitev upravne krize najbrž treba počakati še nekaj časa.

OB DRUGEM SLIKARSKEM EX TEMPORE V ŠPETRU

Za drugi slikarski ex-tempore je Društvo beneških likovnih umetnikov izbralo temo «Podobe Nadiških dolin». Udeležili so se ga polnoštevilno domači umetniki, odzvali pa so se tudi sosedje iz Slovenije in Koroške ter od drugod iz zamejstva. Oglasili so se tudi domači otroci, ki obiskujejo vrtce, osnovno šolo in nižjo srednjo šolo.

Nagrajeni so bili naslednji umetniki: Tarcisio Mecchia, ki je prejel prvo nagrado; Deziderij Švara in Klavdij Tutta (prvi iz Trsta, drugi iz Nove Gorice) sta ex aequo prejela drugo nagrado; tretje nagrade je bil deležen Remigio Giorgiutti. Vsa sprejeta dela so bila razstavljena v Beneški galeriji v Špetru, ki je bila za to priložnost pretesna. Že to dejstvo potrjuje, da je drugi ex-tempore lepo uspel, kar zadeva pozornost s strani umetnikov, zato je računati, da bo tovrstna prireditev lahko postala lepa tradicija, ki bo nedvomno pripomogla k živahnejšemu kulturnemu izživljanju v beneškem prostoru.

Predložena tema je seveda umetnike nekoliko omejevala, a jih je obenem tudi obvezovala, da so se pozorneje zagledali in zamislili v ta prostor in v razmere, v katerih živi tu naš človek. Amaterski slikarji so se predali, kakor je pač naravno, pretežno tradicionalni obravnavi teme in poudarjali predvsem slikovitost kraja in nostalgijo do beneške domačije. Nekateri od teh so bili v tehničnem pogledu precej zgovorni tako v domiselnem «pogledu» kakor v izbiri barv in skladnosti tonov. Drugi, bolj kultivirani, so «podobe» prelili v abstraktnejšo barvno vsebino. Med temi velja posebej omeniti Deziderija Švaro, ki je zelo posrečeno zajel bistvene poteze te pokrajine v barvi in luči. Tudi Tuttov motiv vidno izstopa. Mecchia in Giorgiutti pa izrazito zastopata tradicionalno smer furlanskega slikarstva.

Abstraktnejšo smer velja poudariti predvsem zaradi tega, ker bi ta utegnila stimulirati tudi manj odločne ustvarjalce, da se iznebijo morebitnega predsodka, češ da morajo biti «podobe» nujno vezane na predmetnost. In prav v tem smislu je razstava nekoliko obtežena in «enosmerna».

Ex-tempore je pač prej srečanje kot tekmovanje, zato pride tu do izraza predvsem splošna «identiteta» avtorjev, manjša pa je njih zavzetost in poglobljenost nakazane teme. Tudi v tem pogledu je bilo le pri nagrajencih in drugih «zaznamovanih» zaslediti zanimivejše prijeme in večjo dorečenost.

Vse bolj zanimiv in navdušujoč je bil pristop mlajših, ki so reševali nekatere formalne probleme na zares presenetljiv način, in zato lepo obetajo.

Organizatorjem pa gre vse priznanje za pobudo in za brezhibno izvedbo prireditve, o kateri je pričakovati, da bo v bodoče postala vedno bolj pestra in stimulativna.

m. r.

Velika kotalkarska prireditev na Peči

V priredbi ŠD Vipava bo danes in jutri na Peči velika kotalkarska prireditev. Na tekmovanju ARCI - UISP deželnega značaja se bo namreč pomerilo kar 120 tekmovalcev iz petih društev. Poleg domačinov, članov društva Oton Župančič in openskega Poleta bodo nastopili še kotalkarji iz Ronk in Pordenona.

Tekmovanja bodo na sporedu danes in jutri, s pričetkom ob 9. oz. 15. uri. Izven konkurence bo kakor so nam povedali organizatorji, jutri popoldne nastopila tudi kotalkarska skupina iz Tolmeča.

TELEFONIRALI SO NAM

Ali Ul. dei Campi ali Ul. dei Cani?

Čitatelj nam je telefoniral, kaj se mu je prejšnji večer pripetilo med sprehajanjem po Livadi. Kasno je že bilo in na cesti res ni bilo več žive duše. Toda ni bil sam. Ob vsaki hiši ga je oblajal pes. Še najbolj divji pa so bili, pravi, v Ul. Campi. Kot da bi me se podajali. Ko je eden utihnil, je drugi začel. Tudi pred leti je bilo tako, je dodal, le s to razliko, da pri neki hiši tokrat ni več prilezel izpod vrtnih vrat grd baštard, ki je bil tudi popadljiv. Očitno ga ni bilo več med živimi. Zato pa se je že pri naslednji hiši z bobnečim glasom zagnal proti ograji, kot da bi jo hotel podreti in mene požreti, velik nemški ovčar. Na koncu tega laježa se odpre okno v pritlični enostanovanjski hiši. Prikaže se mož v spodnji majici in mi pravi: Kakšen neznosen lajež. Kot da ne bi bili v Ul. dei Campi, ampak v Ul. dei Cani.

Ocenite vi, če je imel prav, da nam je telefoniral tole svojo zgodbo.

Razna obvestila

V dvorani UGG bo dreví ob 21.30 koncert reggae glasbe pod naslovom «reggae tribute Bob Marley». Nastopile bodo tri glasbene skupine iz Jamajke, ki so pred kratkim zelo uspešno gostovale v Angliji. Koncert v Gorici bo edini koncert teh skupin v Italiji. Gre torej za pomemben dogodek.

Izleti

Slovensko planinsko društvo priredi v soboto, 11., in nedeljo, 12. julija, izlet v Rezijo z vzponom na Kanin. Prenočitev v Reziji. Dne 25. in 26. julija pa pripravlja društvo vzpon na Jalovec, v začetku avgusta, prvo soboto in nedeljo pa izlet v Dolomite z vzponom na Antelao. Pojasnila dobijo interesenti pri predsedniku društva.

Kino

Gorica

VERDI Zaprto.
CORSO 18.00—22.00 «Exterminator». C. Georgie, S. Egar. Prepovedan mladini pod 14. letom.
VITTORIA 17.00—22.00 «Pornoshow a Montecarlo». S. Koll. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 «Chi tocca muore».
PRINCIPE 18.00—22.00 «L'isola».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Sivi orel». Ameriški film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Neustrašni». Ameriški film.
DESKLE 19.30 «Rockery».

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna D'Udine, Trg sv. Frančiška 4, tel. 84-124.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna bolnišnice v Ul. Terenziana 26, tel. 44-387.

Prispevki

Dr. Igor Franko je prispeval 5.000 lir za planinsko društvo iz Gorice.

VČERAJ NA TRŽAŠKI CESTI V GORICI

Z avtom v kolo: pridržana prognoza za kolesarja

74-letnega M. Pavšiča so prepeljali v tržaško bolnišnico

S pridržano prognozo so včeraj sprejeli na oddelek za intenzivno nego tržaške splošne bolnišnice 74-letnega Mirka Pavšiča iz Gorice, Ul. Campagnuca 21. Zelo resno se je poškodoval v prometni nesreči, ki se je pripetila nekaj pred 14. uro na Tržaški cesti v Gorici, v bližini križišča v Ulico Cipriani. Pavšič se je peljal na kolesu v smeri proti Štandrežu za njim pa je z avtom fiat 128 pripeljal 42-letni Marino Bradascia iz Gorice, Ul. Buonarroti 2. S prednjim delom avtomobila je zadel v Pavšičevo kolo. Pri padcu je Pavšič za dobil hude poškodbe na glavi.

Pred sodiščem zaradi kraje na kmetijskem posestvu

Pred goriškim okrožnim sodiščem se je včeraj pričel kazenski postopek proti 45-letnemu gradbeniku Walterju Lebanu iz Ronk, proti zakoncema Ginu in Ivi Gobbi iz Gradišča ter proti 56-letnemu upravitelju Ivanu Cagninu iz Mester zaradi vrste tatvin, ki naj bi jih zagrešili pred štirimi leti na škodo lastnikov znanega posestva Castel Vecchio nad Zagrajem. Razprava se bo nadaljevala 17. t.m., ko bo sodišče zaslišalo nekaj dodatnih prič, ki so jih predlagali zagovorniki. Iz omenjenega posestva naj bi v času, ko sta bila tam kot kolona nameščena Gino in Iva Gobbi izginilo precej gradbenega materiala, nekaj glav živine, večja količina vina in nekaj drugega materiala. V glavnem gre za obsežno, skoraj tri tipkane strani obsegajočo obtožico na račun zgoraj omenjenih obtožencev. Razprava se bo, kakor zgoraj navedeno, nadaljevala v petek, 17. tega meseca.

Zaradi gradnje kanalizacije bodo v prihodnjem tednu, predvidoma od torka dalje, zaprli za promet Ulico Longo Isonzo Argentina, in sicer med Ulico Leoni ter ločniškim mostom. Zapora bo trajala do konca del.

Medtem zaključujejo dela za ureditev kanalizacije tudi v Ulici Brigata Re, to je v glavni ulici proti Ločniku. Cesto bodo odprli za promet predvidoma v prihodnjih dneh.

USPEŠNO NASTOPANJE V TUJINI

TOLMINSKI AVTOPREVOZ PREVZEL DELA V IRAKU

V prihodnjih dneh bodo pri gradnji cest in drugih objektov blizu Bagdada opravili za nad tri milijone dolarjev storitev - V Irak bodo poslali skupino najbolj izkušenih šoferjev z 20 novimi tovornjaki

Kriza avtoprevoznikov ni omejena zgolj na Gorico, marveč jo občutijo tudi skoraj vsa velika podjetja za cestni transport v Sloveniji in Jugoslaviji. Prevozov je manj, ker gospodarska dejavnost upada, veča pa se tudi vloga oziroma konkurenca železnice. Ob takem položaju je pomemben uspeh, ki ga je doseglo podjetje Avtoprevoz v Tolminu, ki je sicer znano po svojih storitvah v mednarodnem obsegu. Ta cestnoprometna delovna organizacija na primer opravlja prevoze v Italijo in v druge države zahodne Evrope, pa tudi v dežele Bližnjega vzhoda. Po obsegu mednarodnega prometa je na četrtem do petem mestu v Sloveniji.

Tolminski Avtoprevoz je že leta 1968 sodeloval kot prvi javni cestni prevoznik pri izgradnji cest v Libiji in Iraku. Zdaj pa je podjetje spet dobilo možnost izvajanja takih del v prihodnjih dveh letih. Kljub velikemu zanimanju in konkurenci drugih jugoslovanskih prevoznikov je podjetje Slovenija - ceste - tehnika iz Ljubljane, ki sodeluje pri raznih gradnjah v Iraku, prevoze zaupalo šoferju in njihovim sodelavcem iz Tolmina. Vrednost prevozov bo znašala najmanj 3 milijone dolarjev, skozi predvidena dodatna dela pa se bo znesek še povečal. Prevoze bodo izvajali blizu Bagdada z okoli 20 novimi tovornjaki in prikolicami. V Tolminu opozarjajo, da bodo zaradi neugodnih klimatskih razmer delovni pogoji v Iraku zelo težki. Da bi bil njihov dohodek primeren, bodo posebno skrb namenili organizaciji dela in znižanju stroškov. Sicer ne pričakujejo velikega dobička, marveč devizna sredstva, ki bi omogočala stalno prisotnost pri cestnih prevozih v tujini. Avtoprevoz bo v Iraku organiziral lastno servisno delavnico za popravila in vzdrževanje vozil. Delali bodo najbolj izkušeni šoferji, ki so hkrati tudi mehaniki.

Ob sklenitvi pogodbe za prevoze v Iraku so v Avtoprevozu opozorili, da so prva organizacija v Sloveniji, ki se odločajo za tako obliko pridobivanja deviznih sredstev. «Našemu primeru — poudarjajo — bodo kmalu morala slediti tudi druga podjetja, ker nam samo tradicionalne vožnje s transporti v tujini ne zagotavljajo več sredstev, ki so potrebna za nabavo novih vozil iz uvoza, torej ne zagotavljajo nadaljnega razvoja Avtoprevoza.»

Števerjanci vabijo na izlet po poteh Avnoja

Prosvetno društvo Briški grič iz Števerjana bo za svoje člane in prijatelje priredilo ob koncu avgusta tridnevni avtobusni izlet po poteh Avnoja, spotoma pa bodo obiskali še Plitvice.

Na pot bodo šli 28. avgusta zgodaj zjutraj ter bodo še istega dne obiskali Jesenovac in Kozaro, prespali pa bodo v Banja Luki. Naslednji dan se bodo odpeljali v Jajce in Drvar, prenočevanje pa je predvideno v Bihaću. Zadnji dan, 30. avgusta, si bodo udeleženci ogledali Plitvička jezera ter se nato preko Karlovca, Metlike in Gorjancev vrnili domov.

Cena izleta 133 tisoč lir, vpisujejo pa do konca julija.

TRI DRŽAVE - TRI DNI

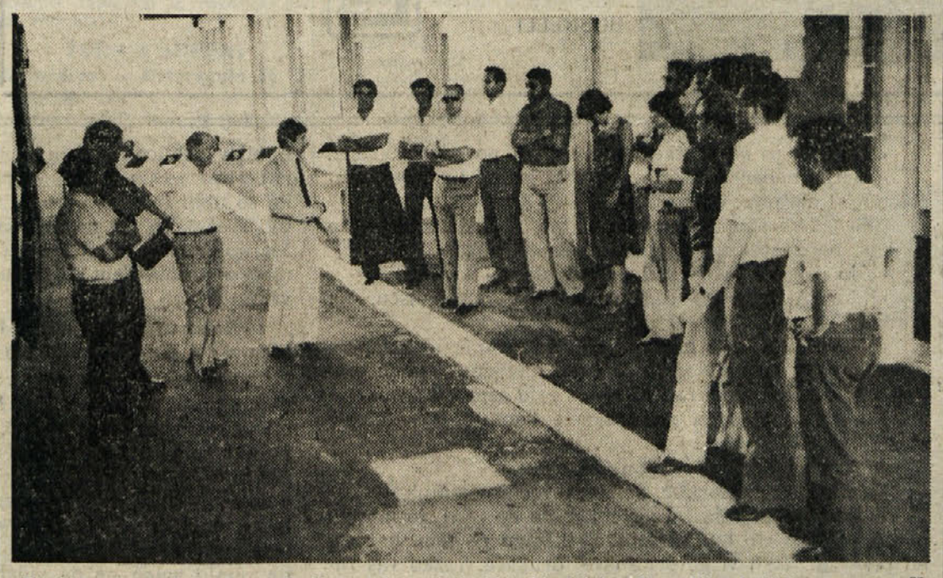

Tri države — tri dni, tako se glasi geslo, s katerim se slovenske turistične in prevozne agencije predstavljajo širokemu jugoslovanskemu turističnemu trgu. Tako nam je povedal šef oddelka za domači trg pri Inex Adria Danilo Radovič, ko je prejšnji dan vodil skupino 15 novinarjev vseh jugoslovanskih republik in pokrajin na poti po Sloveniji, Avstriji in Italiji in ga je pot privedla tudi v Gorico točneje na mednarodni mejni prehod Štandrež. S to pobudo hočejo Inex Adria, Kompas in Turistična zveza Slovenije ponuditi južnim republikam zelo zanimiv izlet, ki vključuje letalski prevoz do Slovenije in tridnevno potovanje z avtobusom. Takšna oblika izletniškega turizma, kot je dejal Radovič, postaja vedno bolj zanimiva v času naraščajočega in tudi dragega cestnega avtomobilskega prometa in v času vedno bolj popularne težnje preživljati prosti čas doma in ne v inozemstvu. Agencije so razumele ta čas, in ker morajo živeti, je iskanje klientov edina možnost za njihov razvoj.

Tako so novinarji, ki bodo pisali o tej pobudi prvi dan preživeli v Sloveniji, odpeljali so se na Koroško, potem pa se preko Vršiča, Bovca (povzpeli so se tudi na Kanin) pripeljali v Novo Gorico, kjer jih je sprejel predsednik turistične zveze Narcis Kocjančič. V povezavi z goriško turistično ustanovo so časnikarji prišli na mednarodni mejni prehod Štandrež, kjer jim je župan Scarano razložil funkcijo dograjenega prehoda, ki pa še ni odprt. Novinarji so si ogledali tudi briške vinogradne kraje, vinsko klet in pa enoteko.

Na sliki: jugoslovanski časnikarji na MMP Štandrež.

ŠD ZARJA
Bazovica
vabi danes, 4., in jutri, 5. julija, s pričetkom ob 14. uri na
POLETNI PRAZNIK
na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici
Delovali bodo dobro založeni kioski s specialitetami na žaru in domačim vinom.
V nedeljo ples.

VRH SV. MIHAELA (Sovodnje ob Soči - Gorica)
Športni odsek PD Danica prireja jutri, 5. t.m., ob 9.30
4. POHOD PO KRASU
(NETEKMOVALNI POHOD NA 12 KM)
Vpisovanje na startu od 8.00 do 9.30.

PO PRVIH CELOVITEJŠIH POSKUSIH NA SLOVENSKIH ŠOLAH

Poklicno usmerjanje mora ustrezati dejanskim potrebam naše skupnosti

Ni naključje, da se je letos, po prvem celovitejšem poskusu poklicnega usmerjanja na slovenskih (in ne le slovenskih) šolah razvila diskusija o tem, če je bilo to delo primerno zasnovano in če je ustrezalo potrebam slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Ob tej diskusiji je treba pojasniti nekaj splošnih pojmov o poklicnem usmerjanju, vsaj tako, kot si jih predstavljajo družbeni delavci, ki se s tem delom ukvarjajo pri nas in drugod, kjer je tovrstno delo še bolj razvito.

Poklicno usmerjanje nastaja iz potrebe, da se najde in izvaja čim boljša povezava med šolo in družbenimi potrebami po delovni sili, saj je smisel šole pravzaprav v tem, da nudi družbi nove proizvajalne sile z ustreznim znanjem. Ta povezava je odvisna od številnih pogojev: družba, ki ni sposobna načrtovati lastnega razvoja ali ga načrtuje le v majhni meri, bo nujno le v še manjši meri lahko uspešno usmerjala mlade. Bolj kot za pravo usmerjanje v bodoča razpoložljiva delovna mesta, za katera se ne ve niti, koliko jih bo, niti v katerih sektorjih bodo in še manj kakšna bodo, se v tej najpreprostejši stopnji skuša le pomagati dijakom v razumevanju lastnih sposobnosti, želja in teženj. Ne more se jim nuditi nobeno jamstvo, da bodo na koncu sebi najbolj primerne poti naleteli tudi na konkretno družbeno potrebo oz. ponudbo.

Tudi v bolj razvitih družbah, kjer beseda «načrtovanje» ni le fraza, pa se usmerjanje in povezava med šolo in proizvajalnimi strukturami ne uresniči sama po sebi. Za to je potrebnih nekaj dodatnih struktur in povezovanje obstoječih, pristojnih družbenih dejavnikov. Saj usmerjanje v pravem pomenu besede ne pomeni le neko golo administrativno ukrepanje, kjer neki centralni aparat razmešča posameznike na razna delovna mesta, kot da bi bili predmeti. Raven in uspešnost tega sistema se meri po tem, koliko uspe uskladiti osebna nagnjenja in želje z družbenimi potrebami in razvojnimi zahtevami.

Jasno je, da se mi v Italiji nahajamo na samem začetku tega procesa.

Obstaja pa še druga raven, na kateri se razvija poklicno usmerjanje. To ni le skupek testov, vprašalnikov in pogovorov z bolj ali manj domorodnimi svetovalci. Usmerjanje ne pomeni le ugotavljanje interesa, ampak oblikovanje teh interesov, njihovo negovanje in vzpodbujanje, kot neločljivi del celotnega procesa vzgoje in izobraževanja. To se lahko doseže preko cele vrste dejavnosti in nihče bolje kot profesorji ne ve, kako pomembno je povezovanje šolskega dela z izvenšolsko stvarnostjo.

Kot za toliko drugih aspektov našega manjšinskega življenja, moramo ugotavljati, da nam slovenska šola postavlja posebne, dodatne naloge, zahtevnosti in odgovornosti. Ker vemo, da na ravni malih maturantov pomeni vsak dijak pol odstotka vsake generacije in na ravni višje mature skoro en cel odstotek, vemo tudi, da nas, kot skupnost, vsaka napaka v izbiri osebnih ciljev in pričakovanj stane veliko več kot pripadnike večinskega naroda. Pri vsem tem pa veljajo za nas vse obremenilne okoliščine, ki tarejo italijansko družbo, zlasti v zadnjih letih; nove vrednote, gospodarska kriza itd., ki torej pomenijo za Slovenca še večjo preizkušnjo in zahtevajo od njega kot posameznika in od Slovencev kot organizirane, družbeno razvite, zavedne in odgovorne skupnosti, veliko več napora.

Glede na obe izraženi misli lahko trdimo, da smo v sedanji fazi Slovenci in zlasti naše mlajše generacije povsem izpostavljeni vsem vplivom večinske družbe, vsem njenim kulturnim, gospodarskim in ideološkim vplivom, ki oblikujejo v starših in v dijakih prepričanja, pričakovanja in... odločitve. Opozoriti je treba predvsem na vse resnejše gospodarsko stanje, ki velikemu odstotku družin resno postavlja vprašanje vpisa otrok na višjo srednjo šolo, ki zahteva po maturi nadaljevanje študija na univerzi. Taka odločitev predpostavlja in vključuje, najmanj še dvanajst let «neproduktivnega» študija, ki se zadnja leta za družine obeta poln neznank in negotovosti tudi po uspešnem diplominanju.

Ti pogoji so gotovo imeli levji delež pri izbiranju staršev in dijakov, kajti vloga poklicnega usmerjevalca se je, poleg vseh ostalih težav letos pojavila le v zadnjih mesecih obveznega šolanja; dejansko le v času, da je usmerjevalec ugotovil, kako so se odločitve v zelo veliki meri že izoblikovale in kako ima le malo «manevrskega prostora», da razjasni kakšen dvom dijakom in staršem, kjer mu njegovo orodje to dopušča. Podatki, primerjava podatkov iz anket, ko so dijaki ob prvem stiku z usmerjevalcem izražali svoje namene, in končna slika predvpisov to trditev potrjujejo in lahko trdimo tudi, da jo potrjuje primerjava med letošnjim predvpisom in lanskim vpisom v prve razrede slovenskih višjih srednjih šol, ki ne kaže tako velikih odklonov, kot bi lahko pričakovali iz odmevov v tisku. Pri tem pa je še treba upoštevati, da dajejo predvpisi še vedno le približno sliko dejanskega stanja oz. teženj. Odmev v tisku kaže pravzaprav predvsem na veliko občutljivost šolskih dejavnikov za razvoj slovenske šole in skrb za njeno ohranitev. Obramba pridobljenega je verjetno razvila tudi nekaj nezaupljivosti do novega, ki se pojavlja v slovenski šolski strukturi.

Vpliv, možnosti vplivanja, prostor in povezave usmerjevalca so bile letos vse preskromne, da bi mu lahko pripisovali tak učinek ali celo neposredno in edino odgovornost za morebitne vidnejše spremembe pri vpisovanju v posamezne višje srednje šole. Taka razlaga dogajanja ne pomaga pri razumevanju vzrokov in pri vplivanju nanje.

Hočemo usmerjanje, ki bo dejansko ustrezalo potrebam slovenske narodne skupnosti v Italiji? Konstruktivnih možnosti diskusije je več, jasno pa je predvsem to, da brez usmerjanja se bodo naključni, nepredvidljivi in neustrezni trendi lahko le še stopnjevali.

ZDENKA PREBIL STRANJ

Nagrade zgoniškim vinogradnikom

V društveni gostilni v Gabrovcu je bila v četrtek zvečer kratka slovesnost, na kateri so podelili nagrade vinogradnikom iz zgoniške občine, ki so sodelovali na letošnji 17. občinski razstavi vin. Na slikah: zgoraj zgoniški župan Guštin pozdravlja predstavnike oblasti, spodaj pa nagrajenci s pokali

NOVICE Z VALUTNIH TRŽIŠČ

Dolar še močnejši, zlato pa bolj poceni

Ta teden je prišlo na valutnih tržiščih do znatnih premikov, ki zadevajo predvsem dolar in plemenite kovine. Dolar se je še bolj okrepil in je potolkel vse ostale valute in kovine. Povzpel se je nad 1200 lir ter je dosegel tako rekordno vrednost nasproti liri. Pravijo, da je do tega prišlo zaradi prepričanja operaterjev, da bodo obresti v dolarjih ostale še dolgo na sedanji ravni. Ta teden naj bi prišle do tega spoznanja tudi arabske države, ki so prodale precejšnje količine zlata in jih pretopile v dolarje. Tako si je mogoče razlagati znatno pocenitev zlata, ki je padlo od 460 na 410 dolarjev za unčo. Šibke so bile tudi evropske valute, najbolj pa britanski funt, ki je zgubil celo nasproti liri 2 odstotka.

Dolar se iz dneva v dan bolj krepi in je postavil na kolena že vse ostale svetovne valute, pa tudi kovine in surovine na splošno. V četrtek je veljal 1202 liri, 2,41 marke, 2,07 švicarskega franka in 228 jenov. Zaupanje v ameriško valuto se je prav v teh dneh še bolj povečalo, ker je prevladovalo med operaterji in poslovnimi ljudmi na splošno prepričanje, da se bodo ameriške obresti še dolgo obdržale na sedanji visoki ravni. Čeprav so se obresti na področju evrodolarja nekoliko znižale in so padle na 17 odstotkov, znašajo obresti nekaterih zvestih obveznic še vedno nad 20 odstotkov. V četrtek se je še dalo opraviti v ameriških bankah naložbe z 21-odstotnimi letnimi obrestmi, čeprav znaša obrestna mera v ZDA nekaj manj kot 10 odstotkov. Marsikomu se zdi nesmiselno tako stanje na mednarodnem finančnem področju, a zaenkrat so stvari pač take in kdor skuša opraviti kako drugačno borzno operacijo, si opeče prste. Najbolj prebrisani operaterji se poslužujejo prodaje surovin na daljši dobavni rok, seveda v dolarjih in tako trikrat zaslužijo: s porastkom dolarja, s pocenitvijo surovin ter z obrestmi v dolarjih. Te operacije so zelo razširjene v Združenih državah Amerike ,ne pa v Evropi, tako da gre trenutno kot po olju prav ameriškim operaterjem. Pravijo, da bi se sedanja poteza lahko držala v veljavi še celih šest mesecev, dokler bo Federalna rezerva podpirala tako visoke obresti v dolarjih. Omenjajo celo najvišjo možno kvotacijo dolarja, ki naj bi bila 1350 lir ali 2,7 marke.

Zlato je začelo padati že prejšnji petek, ko je veljalo še 443 dolarjev za unčo. V ponedeljek je veljala unča te kovine komaj 428 dolarjev, v četrtek pa še manj (408). Prevladuje mnenje, da zlato lahko pade tudi pod 400 dolarjev za unčo. Sedanjo ceno zlata so zabeležili na borzah novembra leta 1979, torej pred poldrugim letom in je ni nihče več pričakoval.

Mnogi so celo predvidevali podražitev plemenitih kovin, katerih cena je bila nasplošno nizka. Zakaj potem pocenitev zlata za 12 odstotkov? Vzroke je treba iskati v prodaji dela zlatih zalog s strani držav proizvodnic nafte, zlasti arabskih. Prav te države so ob padanju dolarja množično nakupovale zlato pod Carterjevo upravo. Očitno je, da se jim zdaj ne splača več hraniti teh zalog, ker je dolar močan in prinaša povrhu še visoke obresti. V Milanu stane gram zlata 16.000 lir, gram srebra 330 lir, gram platine pa 15.000 lir.

Britanski funt je padel za 2 odstotka nasproti liri, še bolj nasproti dolarju (1,9 dolarja za funt). Pojav si je treba razlagati s splošnim položajem okrog dolarja ter s pocenitvijo petroleja, saj se je funt znatno krepil v prejšnjih letih prav zaradi toliko opevane petrolejske neodvisnosti Velike Britanije zaradi bogatih naftnih ležišč v Severnem morju. Tudi podražitev švicarskega franka se je zaustavila in kaže ,da mislijo helvetske oblasti zaenkrat obdržati svojo valuto na vrednosti, ki je za 15 odstotkov višja od nemške marke.

Lira se je ta teden dobro obdržala in je zgubila le nasproti dolarju, ne pa nasproti evropskim valutam. Pojav gre pripisati tako turistični sezoni kot rešitvi vladne krize.

Valute v Trstu

Ameriški dolar	1.183 lir
Kanadski dolar	970
Nemška marka	492
Holandski florint	444
Belgijski frank	29
Francoski frank	206
Britanski funt	2.270
Švedska krona	232
Švicarski frank	575
Avstrijski šiling	70
Japonski jen	50
Dinar	29 - 30
Grška drahma	20

(SrS)

26. JULIJA V KLANI PARTIZANSKO ZBOROVANJE

Odkrili bodo ploščo padlim borcem 3. prekomorske udarne brigade

V nedeljo, 26. julija, bo v Klani partizansko zborovanje ob 40-letnici vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti, ki ga prirejata občinski odbor ZZB NOV in domicilni odbor 3. prekomorske udarne brigade iz Ilirske Bistrice. Ob tej priložnosti bodo odkrili spominsko ploščo 78 padlim borcem in borkam 3. PUB. Slavnostni govor bosta imela član sveta republike SR Slovenije in bivši politični komisar 3. PUB Stane Bobnar ter predstavnik družbenopolitičnih organizacij občine Reka. V kulturnem programu pa bodo sodelovali med drugimi pevska zbora iz Klane in iz Ilirske Bistrice ter člani kulturniške skupine 3. PUB.

Že en teden prej, v nedeljo, 19. julija, pa bodo v dvorani Krajevne skupnosti v Klani odprli razstavo razvojne in borbene poti 3. prekomorske udarne brigade z okrog 170 eksponati.

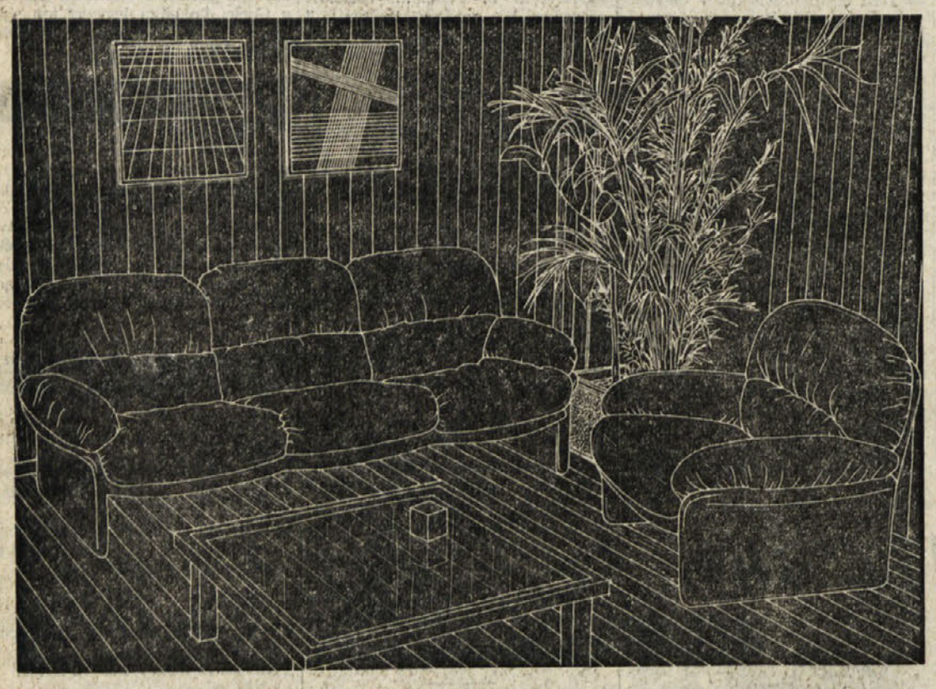

Oprema stanovanja je stvar okusa.

Mi vam lahko svetujemo s svojimi izkušnjami in široko izbiro pohištva.

EDI MOBILI

TRST Ul. Baiamonti 3 — telefon: 820766
Ul. Di Vittorio 12 — telefon: 813301

Zastopnik sedežne garniture BUSNELLI

širite PRIMORSKI DNEVNIK

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV
Prvi kanal

13.00 Koncert za jutrišnji dan
13.30 DNEVNIK
15.00 Iz evrovizije: Tenis
17.00 Vesolje 1999 - TV film
17.50 Shirab, deček iz Bagdada - risani film
18.10 Izžrebanje loterije
18.15 Nabožna oddaja
18.25 Posebna oddaja iz parlamenta
18.50 Zakaj jih ubiti? - dok. oddaja
19.20 Mazinga «Z» - risani film
19.45 Almanah in Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK
20.40 Ob 100-letnici objave knjige: Ostržkove dogodivščine — po zgodbi Collodija — 1. del Igrajo: Ciccio Ingrassia, Franco Franchi, Nino Manfredi, Gina Lollobrigida, Andrea Balestri in drugi. Režija Luigi Comencini
21.55 Giancarlo Menotti: učitelj dveh svetov — dok. oddaja Ob koncu DNEVNIK in Vremenske razmere

Drugi kanal

13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.15 Billy, lažnivec — TV film
17.00 Thibaultovi - 6. del TV nad. Program za mladino
17.50 Življenje včeraj - dok. oddaja posvečena mednarodnemu letu otroka
18.25 Izžrebanje loterije
18.30 DNEVNIK 2 - Večerne športne vesti
18.50 Ceste San Francisca - TV film - Napoved vremena
19.45 DNEVNIK 2
20.40 Nicholas Nickleby - po romanu Charlesa Dickensa, 3. del TV nadalj.
21.35 Alpha Omega: il principio della fine (Alpha Omega: začetek konca) - film, ki ga je režiral Robert Fuest. Ob koncu DNEVNIK 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

17.15 Vabilo za v gledališče
19.00 DNEVNIK 3
19.20 Programi tedna
19.50 Vsi na oder - dok. oddaja
20.40 Mednarodni festival kriminalk in thrillinga
21.10 Prvo leto: mlad par - 4. del TV nadalj.
22.00 DNEVNIK 3
22.25 Beseda in podoba - dok. oddaja

JUGOSLOVANSKA TV
Ljubljana

10.25 Poročila
10.30 Anja Dolenc: Resnična pravljica
11.10 Pojo naj ljudje, glasbena oddaja
11.40 Glasbena oddaja
12.10 Za tebe, borec, glasbena oddaja
12.40 Velika pesem domovini in Titu
13.00 Sončna kolona, glasbena oddaja
13.30 Pesem, ki traja: Kadinjača
14.00 Poročila
14.20 Helsinki: Atletika
16.35 Čez tri gore: Ljubljanski oktet poje stare vojaške pesmi
17.00 Mladinski pevski festival Celje 81
18.00 Nevidni bataljon, slovenski film
19.15 Stooseminpetdeseta - dok. oddaja
20.10 Zlata ptica
20.15 Risanka
20.24 TV in radio nocoj
20.26 Zrno do zrna
20.30 TV dnevnik
21.00 Od mraka do dne, glasbena oddaja
21.45 Albert Papler: Srčkani znanci
22.35 Črna usnjena torba, jugoslovanski film
23.55 TV kažipot

Koper

16.00 Helsinki - atletika
17.30 Tenis - Mednarodno prvenstvo Anglije
19.00 Odprta meja
19.30 Partizanske pesmi
22.15 TV D - Stičišče Dve minuti
20.30 Pod Učko goro - dok. oddaja
21.35 TV - Danes
21.45 Past - film

Zagreb

14.00 Spominska knjiga, dramski spored
14.35 Pesem - naša prijateljica - otroška oddaja
16.15 Hercegovina poje
17.15 Kantata o svobodi
17.45 Billie, dva klobuka, ameriški film
21.00 Spomini: Zgodovinska odločitev
21.45 Trenutek, jugoslovanski film

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutranji almanah: Sto let telesnokulturnega udejstvovanja med Slovenci na Tržaškem, Goriškem in v videmski pokrajini; 9.00 Glasbena matineja; 10.10 Radijski koncert: organist Hubert Bergant in rojanski cerkveni pevski zbor, ki ga vodi Humbert Mamolo; 11.30 Beležka; 11.35 Paleta orkestrov; 12.00 «Nas anu zütra - danes in jutri»; 12.30 Glasba po željah; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Otroški kotiček: Tomi na obisku; 14.30 Gremo v kino; 14.40 Glasba od A do Ž; 16.00 «Up naj vam bo zvest prijatelj, maestro!»; 16.30 Poslušali boste; 17.10 Mi in glasba: Slovenski zbori in vokalne skupine na ploščah; 17.30 Na goriškem valu (ponovitev); 18.00 Jože Seražin: «Zaklad v Vahti». Radijska igra; 18.35 Priljubljeni motivi; 18.45 Vera in naš čas.

KOPER
(Italijanski program)

7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je . . .; 10.15 Strani partizanskega življenja; 10.45 Mozaik, glasba in nasveti; 11.00 Vsi jih poslušajo; 11.32 Kim, svet mladih; 12.05 Glasba po željah; 14.33 Srečanje z . . .; 16.00 Veliki orkestri lahke glasbe; 17.00 Prah zvezd; 17.32 - 19.30 Glasbeni vikend; 17.55 Pismo iz . . .

KOPER
(Slovenski program)

7.30, 8.25, 14.30, 15.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.05 Jutranji koledar; 7.37 Kinospored; 8.15 Najava sporeda; 14.00 Najava sporeda - pregled dogodkov; 14.05 Med rojaki v zamejstvu; 14.40 Zapojmo in zaigrajmo - spored domačih viž in napevov; 15.00 Moja generacija; 15.37 Glasbeni notes; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Sobotni piknik; 17.15 Jugoton; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 Zabavna glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbena kombinacija; 9.00 Glasbeni vikend; 10.20 Glasbeni program z O. Vanoni; 11.30 Uporniki, sanjači, utopisti; 12.05 Vrt pozimi; 12.30 Kronika nekega umora; 13.20 Glasbena oddaja; 14.03 Koncert za humorista in orkester; 15.02 Radiotaxi; 16.00 Italijanska družba od 1914. do 1945. leta - radijska priredba; 16.30 Mi kot vi; 17.05 Dober večer, zdravnik; 17.30 Globetrotter; 18.30 Objektiv Evropa; 19.15 Zgodba jazza; 19.40 Dva na odru; 20.10 Kupidova puščica; 21.00 Dragi Sigmund.

LJUBLJANA

7.00, 9.00, 10.00, 13.00, 14.00, 15.00, 18.00, 20.00 Poročila; 9.08 Marjetka ve kaj je vojna (praznična oddaja); 9.40 Mladinski zbor RTV Ljubljana za Dan borca; 10.05 Skozi borbo do zmage; 10.55 Prenos slovesnosti ob dnevu borca; 12.00 Naši pihalni orkestri na koncertnem odru; 12.30 Pesmi svobodnih oblik; 13.10 Novosti s področja ustvarjalnosti slovenskih skladateljev lahke glasbe; 14.20 Štiri desetletja našega boja; 15.05 Na svoji zemlji; 15.30 Iz klavirske literature partizanskih skladateljev; 16.00 Informativna oddaja (prenaša tudi II. program); 16.15 Majhni zabavni ansambli; 16.40 Radio Ljubljana pripadnikom JLA ob 40-letnici vstaje; 18.05 Iz noči življenje vzplapolava; 18.50 Darijan Božič: Štirinajsta - koncertantna drama za violončelo solo, recitatorje, zbor in orkester; 20.35 Mladi mostovi; 21.00 Sobotni zabavni večer; 22.00 Za prijetno razvedrilo; 22.30 Oddaja za naše izseljence; 00.05 Lirični utrinki; 00.10 Koncert Plesnega ork. radio televizije Ljubljana v dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici (magn. zapis).

MARJAN TOMŠIČ:

26. OŠTRIGETA

Marinić je odzdravil, potem pa vprašal:

«Od kod pa prihajate?»

Mladenič se je zamislil in potepuhu se je že zdelo, da sploh ne bo odgovoril, ko je le rekel, tokrat s še bolj čudnim in tujim naglasom:

«Ne vem. . .»

In se je začel ozirati.

«Čujte, gospod,» je potem rekel, «kje pa je cerkev?»

«Kakšna cerkev?» se je začudil Marinić.

«Cerkev. Tista, ki je stala tu, prav tu, kjer stojiva midva.»

«Jaaa. . .» je zategnil Marinić in se je začel praskati po vratu. Spomnil se je namreč, da so mu pripovedovali o cerkvi, ki je nekoč davno, pred kakimi sto leti, stala na tem mestu in so jo vojaki med zadnjo vojno porušili. Najbrž misli fant na to cerkev, si je mislil Marinić in je rekel:

«Je stala, ja, nekoč. Pred sto leti, pa so jo porušili.»

«Pred sto leti?» se je silno zučudil mladenič. Globoko se je zamislil, potlej pa spet vprašal:

«Pred sto leti?. . .»

Čez čas se je hitro obrnil k Mariniću:

«Poslušajte, kaj pa Kozlovič Dušan, še živi? V Pregari?»

«Neee. . .» je po kratkem premisleku povedal Marinić.

«Tam ni nobenega Kozloviča. Vsaj jaz mislim tako. Ampak se mi dozdeva, da so bili. . .»

Bilo je vse skupaj na moč čudno in nenavadno, zato je kar naravnost vprašal nočnega človeka:

«Kdo pa ste? In od kod pa prihajate?»

«Kdo? A jaz? Bil sem tam... na pokopališču, na svatbi.»

«Na svatbi?» se je grozno začudil popotnik in potepuh.

«Vse vam bom povedal,» je rekel mladenič, «samo prosim vas, pojdiva tjale, rad bi sédel, zelo sem utrujen.»

Ko sta se spustila na kockaste kamne, je mladenič začel:

«Pišem se Kozlovič Anton. Pa vi?»

«Marinić sem, Marinić. Potepuh, večni popotnik.»

«Veste, odkar sem šel tja noter pa do zdaj, je moralo miniti več kot sto let. Vsaj tako sklepam po tem, kar ste mi povedali. Tudi vi govorite čisto drugače. Težko vas razumem.»

«Jaz tudi vas težko razumem. Vlečete.»

«Saj to je tisto, ne. Tako se je zgodilo. Saj mi je prijatelj rekel, da imajo oni tam drugačno uro kot mi tukaj.»

«Kdo oni?» je vprašal Marinić.

Mladenič pa ga je preslišal in je nadaljeval s svojo štorijo:

«Pred sto in več leti sem imel zares dobrega prijatelja. Bilo mu je ime Marko. Zaobljubila sva se, da bo tisti, ki se bo prvi poročil, povabil drugega na poroko in da se mora to zgoditi pod katerim koli pogojem. Tako sva rekla. Pa se je primerilo, jaz ne vem kako, da so mene ujeli in moral sem služiti vojsko. Medtem pa se je prijatelj Marko zaljubil v deklico Vero in se je poročil. Ko pa so se vračali iz cerkve, so jih spodaj v dragi napadli razbojniki in Marka so ubili in tudi Vero so ubili. Ker pa mrtvi ne morejo biti srečni, če jih na življenje veže še kakšna obljuba, je Marko naredil vse tako, da sem se nenadoma znašel pri njem v grobu. Tam se je namreč svatba nadaljevala in še vedno traja.»

«Kako traja?» je zinil Marinić.» Prej si rekel, da si šel tja dol pred dobrimi sto leti. . .»

«Vidite, to pa je tako: tam traja svatba komaj tretji dan, ampak po njihovi uri. Mrtvi imajo drugačen čas. Saj mi je rekel prijatelj Marko, da ne bom več nikogar prepoznal po treh mrtvih dvevih in da bo tam zunaj, tu na zemlji, vse drugače. Ampak je bilo lepo pri njem! Sedeli smo v dvorani, ki ni imela ne konca ne kraja in sveče so gorele na dolgem hodniku v nedogled. In kamorkoli sem se ozrl, povsod se je vse lesketalo, svetlikalo. Kaj takega se na zemlji sploh ne da videti.»

«Seveda, seveda,» je kimal Marinić. «In kaj boste zdaj? Pa tole obleko morate sleči, sicer vas bodo zaprli. Takšni ne morete med ljudi. Kaj je vojaška?»

«To je uniforma pešaka III. regimenta kraljevo-cesarske vojske.»

«Čudna je, čudna. Smešna.»

«Kakšne pa imajo danes?»

«Kaj jaz vem, nikoli nisem bil vojak. Ampak rečem vam, da se boste težko znašli. Dosti se je spremenilo. Tudi strojev je vse polno. . .»

Človek, ki je prišel iz groba ,se je hrepeneče oziral nazaj, tja čez zid. Vleklo ga je k prijatelju on svatom.

«Ampak, veste,» je rekel, da bi si olajšal hrepenenje, «prijatelj je bil kaj čuden svat. Ves krvav, z odrezano roko in razpolovljeno lobanjo. Njegova nevesta Vera pa je bila tudi vsa krvava, s prebodenimi prsmi, tri luknje je imela med rebri. Strašno so ju razmrcvarili. Vseeno pa je bilo lepo... Tiste lučke, svetloba ,ki je čisto drugačna od te, bolj živa. Kako bi vam rekel... ne bolj svetla, ampak bolj živa, kot da bi bila zares živa. Pa tudi je. Če bi ostal še en dan, bi mi pokazali, kaj vse delajo s tisto svetlobo. Baje jo rabijo tudi za hrano.»

«Možno, možno,» je rekel Marinić in ni verjel, da bi mrtvi res jedli svetlobo. Vprašal je:

«Kaj pa tista dva v dolgih belih haljah, ki sta priplula od tam sem, čez tistile zid?»

«Ah, Marinela in Asan! Bila sta tudi na svatbi, vendar gosta iz druge dežele. Rekla sta, da se morata vrniti, preden zapojo njihovi petelini. Zato sta odšla še pred mano. Uh, bila sta lepa, strašno lepa.»

Marinić je kimal, kimal v svojo brado in v razprte dlani, s katerimi si je podpiral glavo in si je mislil takole:

«Kaj vse se dogaja na tem svetu, mi pa nič ne vemo, pravzaprav malo vemo, zelo malo. Vidi vraga, kdo bi si mislil, da se mrtvi tudi ženijo in da imajo tam drugačno uro. Na, kaj češ. Že mora biti tako.»

In se je obrnil k mladeniču in je rekel:

«Če ti je prav, bi zdaj krenila dalje. Stopiva no do vasi, da si poiščeva topli postelji na senu. Jutri boš pa že videl, kako in kaj. Najbrž se boš moral javiti policiji. Ha, to bodo zijali. Pa verjeli ti ne bodo in lahko se zgodi, da te bodo sunili v pržon, ker nimaš nobenih dokumentov.»

TENIS

V ŽENSKEM FINALU

Evert Lloydova z veliko lahkoto do tretjega naslova v Wimbledonu

Hano Mandlikovo je premagala v samih dveh setih - Mlada Čehoslovakinja je igrala izredno slabo - V moških dvojicah sta zmagala McEnroe in Fleming

LONDON — Včerajšnji ženski finale v Wimbledonu je bil eden najmanj borbenih v zadnjih letih: Američanka Chris Evert - Lloyd je točno v eni uri in eni minuti z gladkim 6:2, 6:2 odpravila komaj 19-letno Čehoslovakinjo Hano Mandlikovo, ki praktično ni nudila nobenega odpora. «Ni me premagala nasprotnica», je po dvoboju dejala Mandlikova, «sama sem se izločila, saj že dolgo nisem tako slabo igrala.» «Za zmago v Wimbledonu ni potrebna samo dobra igra,» je pribila Lloydova,» «potrebni so tudi trdni živci, treba zdržati dva tedna nenehnega pritiska in nato še duševno obremenjenost, ki jo predstavlja finale.»

Mandlikova, ki je tokrat prvič igrala v wimbledonskem finalu, očitno ni prenesla živčnega napora. Odpovedala je pri servisu, ki je eno njenih najmočnejših orožij, grešila je pri volejih ob mreži, nič ni ostalo od njenih preciznih udarcev z roba igrišča. Na drugi strani pa je Američanka bila izredno točna, ni se prepustila nobenemu tveganju in je skoraj vseskozi ostala na robu igrišča, kjer se je odlikovala z močnimi in točnimi udarci. Zmagovitih udarcev pa je dosegla bolj malo: skoraj vse točke ji je podarila nasprotnica, ki je streljala ali v mrežo ali izven igrišča.

Srečanje se je v bistvu odločilo v drugi igri prvega seta, potem ko je Mandlikova osvojila svoj začetni servis. Čehoslovakinja je imela lepo priložnost, da iztrže servis nasprotnici. Priložnost pa je nerodno zapravila, tako da je Evertova nanizala pet zaporednih točk (5:1) in nato zmagala v 30 minutah s 6:2.

V drugem setu se je Čehoslovakinja enakovredno upirala le v prvih štirih igrah (2:2), nakar je popolnoma popustila in Američanka je z izredno lahkoto osvojila set in naslov.

Za Evertovo je to tretji naslov v Wimbledonu, kjer je v devetih letih kar sedemkrat igrala v finalu. Leta 1973 je izgubila proti Kingovi, leto kasneje je premagala Sovjetinjo Morozovo, 1976. leta pa Cowleyevo, v zadnjih treh letih pa je doživela tri zaporedne poraze, najprej dvakrat proti Čehinji Navratilovi, lani pa proti Cowlejevi.

Po srečanju je Lloydova povedala, da to prav gotovo ne bo njen zadnji Wimbledon: «Opažam, da iz leta v leto vse bolje igram na travi», je dejala.

Včeraj so odigrali tudi finale v moških dvojicah, kjer sta mesto zasedla Američana McEnroe in Fleming, ki sta premagala rojaka Lutza in Smitha v treh setih z rezultatom 6:4, 6:4, 6:4.

Danes bo na vrsti moški finale, v katerem se bosta pomerila Američan McEnroe in Šved Borg, ki sta v finalu igrala tudi lani.

Medtem pa v Wimbledonu nemirni McEnroe še vedno povzroča sive lase sodnikom. Potem ko je zaradi stalnih protestov «pridelal» že v začetku turnirja globo v višini poldrugega milijona lir, so mu sodniki prisodili še tričetrt milijona globe, ker je obdolžil indijskega stranskega sodnika pristranosti. Ker pa niti po tej kazni ni prenehal z obtožbami sodnikov, so ga na podlagi posebnega turnirskega določila sedaj obtožili protestnega «povratništva» in vse kaže, da bo za ta prestopek moral plačati še potretji milijon lir.

V Wimbledonu je mogoče zaslužiti precej denarja, pa tudi izgubiti ga ni težko, če igralec ne kroti dovolj svojih živcev.

CLERMONT - FERRAND — Vseh pet italijanskih floretistov, ki nastopajo na svetovnem sabljaškem prvenstvu v Clermont-Ferrandu v Franciji, se je v prvem dnevu uvrstilo v drugo kolo. To je izreden podvig italijanskega sabljaškega športa, saj ni kaj podobnega uspelo nobeni drugi reprezentanci.

Zmagovalka Evert Lloyd s trofejo, ki jo je osvojila z zmago med posameznicami na wimbledonskem teniškem turnirju (Telefoto AP)

DANES V KOPRU

Zanimivo mednarodno gimnastično srečanje

Danes ob 19. uri (po italijanskem času) bo v koprski telovadnici šole «Tone Ukmar» v Semedeli zanimiva gimnastična prireditev. Med seboj se bosta namreč pomerili v športni gimnastiki v prijateljskem srečanju ženski vrsti Slovenije in pa Georghe - Georgheu Deja (Romunija).

Srečanje bodo priredili v počastitev 30-letnice delovanja koprskega telesnovzgojnega društva Partizan.

V slovenski vrsti bodo telovadile Alenka Zupančič (državna prvakinja), Anja Regent, Nati Rogelj, Teja Ilc in Marija Žvab iz Ljubljane ter Nataša Kočevar in Urška Papež iz Novega mesta.

Tudi v romunski vrsti bo več odličnih telovadk (članica tega kluba je tudi Nadia Comaneci), ki so v tem prijateljskem srečanju gotovo favoritinje.

KOLESARSTVO

NA «TOURU»

Hinault z lahkoto nadzira nasprotnike

9. etapo je osvojil Nizozemec Wijnands

NANTES — Po včerajšnji etapi, ki ni prinesla nobenega razburljivega dogodka, ima danes «Tour» dan počitka. Vse kaže, da je Hinault igro že dobil, saj so zadnje etape pokazale, da z lahkoto nadzoruje svoje nasprotnike. Pokazale pa so še nekaj: nizozemska kolesarska ekipa Ti Relaigh, katero vodi Peter Post, se je očitno odrekla velikim ambicijam in se zdaj zadovoljuje le z etapnimi zmagami svojih tekmovalcev, glede na to, da svetovnega prvaka Hinaulta nikakor ne more več ogrožati.

Včerajšnjo etapno zmago si je priboril še en član ekipe Ti Relaigh, 22-letni Nizozemec Aadrian Wijnands. V zadnjih km pred ciljem si je priboril minimalno prednost, katero je nato obdržal prav do konca. Na cilju je prehitel Španca Fernandeza, ki je bil na lanskem svetovnem prvenstvu v cestni vožnji tretji, za Hinaultom in Baronchellijem. Tretje mesto pa je včeraj pripadlo Maertensu, ki si je letos očitno spet pridobil nekdanjo veljavo iz prejšnjih let, ko je bil pravi «kralj» sprinta. Včeraj je pobral celo serijo letečih ciljev in je tudi prispel na cilj na čelu glavnine.

Hinault je na skupni lestvici dodal še štiri sekunde zaostanka Andersonu, ki zdaj zaostaja za 37".

Tekmovalci so v jutranjih urah prevozili pot od Bordeauxa do Rocheforta z vlakom, dirko samo pa je nekoliko poživljal le več kot 100 km dolgi pobeg Belgijca Verstraena, katerega je nato ujel še Francoz Osmot. Ubežnika pa sta omagala nekaj km pred ciljem.

Naj še omenimo, da sta med včerajšnjim tekmovanjem padla Belgijec Claes in Norvežan Willmann, vendar sta oba uspela privoziti do cilja.

Lestvica 9. etape (180 km, Rochefort sur Mer - Nantes) je bila taka:

1. Wijnands (Niz.) 35'37" in poprečna hitrost 39,620 km h
2. Fernandez (Šp.)
4. Planckaert (Bel.)
5. Van Calster (Bel.)
6. Thaler (ZRN)
7. Kelly (Irs.)
8. Suarez Cueva (Šp.)
9. Bertin (Fra.)
10. Pavenage (Bel.)

SKUPNA LESTVICA

1.	Hinault (Fr.)	29.54'41"
2.	Anderson (Avs.)	po 37"
3.	Laurent (Fr.)	5'10"
4.	Claes (Bel.)	5'32"
5.	Van Impe (Bel.)	5'38"
6.	Fernandez (Šp.)	6'03"
7.	Criquelion (Bel.)	6'03"
8.	Verlinden (Bel.)	6'17"
9.	Winnen (Niz.)	6'24"
10.	Lassalle (Fr.)	6'27"

Sesljanska Čupa je priredila tečaj za jadranje na deski. Prve lekcije potekajo, seveda, na suhem

TOTIP

1. —	prvi	1	X
	drugi	1	2
2. —	prvi	2	X	1
	drugi	2	X	X
3. —	prvi	2	X
	drugi	X	2
4. —	prvi	2	1
	drugi	X	2
5. —	prvi	1	X	2
	drugi	X	1	2
6. —	prvi	1	2
	drugi	X	1

PO NEKAJ LETIH TRDEGA DELA, NENEHNEGA UČENJA IN IZPOPOLNJEVANJA

Posoški zmajarji posegli v sam slovenski vrh

Ivan Brovč je pred kratkim poletel od Tolmina do Bovca - Načrtuje polet preko 100 km daleč

Letenje z zmaji je šport, ki je v Evropo prišel iz ZDA. Predvsem v zadnjih letih pa je na stari celini doživel nesluten razvoj, tako v konstrukcijskem kot v športnem smislu. Tudi Slovenija in vsa Jugoslavija nista izvzeti iz teh tokov.

Pred leti so v okviru Posoškega aerokluba iz Tolmina ustanovili sekcijo za prosto letenje ali letenje z zmaji. Od prvih, negotovih korakov pa do danes je sekcija dosegla velik napredek. Njeni letalci pa sodijo po kakovosti in uspehih, ki so jih poželi na raznih tekmovanjih, v sam slovenski vrh. Nekaj časa jim je tudi pripadal državni rekord v času trajanja leta. Vendar ni šlo vse gladko, in kot pravijo fanjte sami, bilo je veliko lepih, pa tudi težkih trenutkov.

Ivan Brovč je, o mnenju kolegov, trenutno v najboljši formi, kar potrjujejo njegovi letošnji rezultati. Med drugim mu je uspel polet od Tolmina do Bovca, pri tem pa je moral premagati masiv Krna in Golobarja. Prav po tem poletu smo mu zastavili nekaj vprašanj o pogledih, ki jih ima na ta, za nekatere nepoučne, zelo nevaren šport.

«Kakšna je bila pot, odkar si se začel ukvarjati s tem športom, pa do tvojih vrhunskih rezultatov?»

«Začetek je bil pač težak, kakor pri vsaki novi stvari, ki se je lotiš. V štirih smo kupili zmaja, ki je bil primeren za učenje, in se po nasvetih fantov, ki so že leteli (iz Škofje Loke in Ljubljane), učili in učili. Po prvih mesecih, ko je bil napredek viden, in sem čutil, da me letenje privlačuje, sem sklenil, da se bom še naprej ukvarjal s tem športom, za kar pa mi je doslej šel ves prosti čas in denar.»

«Približno v enem letu sem se toliko izuril, da sem lahko poletel z vseh vrhov nad našo vasjo. Potem pa sem kupil novega zmaja, boljšega od prejšnjega. Danes letim že s četrtim zmajem, ki po letalnih sposobnostih sodi v sam svetovni vrh.»

«Že prej sem omenil tvoje dosežke na tekmovanjih. Kaj ti tekmovanja pravzaprav pomenijo?»

«Če hočem biti iskren, ne veliko. Mnogo manj, kot bi lahko sodili po rezultatih. Rad grem na tekmo samo zato, da se srečam z znanci, da vidim, če imajo kake nove zmaje, kako napredujejo v tehniki in podobno. To pa je tudi vse. Drugače pa cenim samo prosto letenje: ko štartam kadar hočem, letim kadar hočem, se skušam povzpeti čim višje in leteti čim dlje. Takrat se tudi najbolj sprostim in v letenju resnično uživam. To pa je tisto, kar od letenja pričakujem in zahtevam.»

Ivan Brovč

«Je rezultat takšnih gledanj na letenje tudi tvoj prelet iz Tolmina v Bovec, ki je bil dolg nekaj čez 30 km in ko si se povzpel nad 2.000 m nadmorske višine?»

«Res je! Tak prelet je imelo precej naših letalcev že dolgo v mislih. No, meni je prvemu uspel. Bili so tudi zelo ugodni termični pogoji, tako da sem lahko v celoti izkoristil vse lastnosti zmaja in tudi svoje sposobnosti. Lahko bi letel še naprej, če bi imel kam, vendar mi kaninsko pogorje tega ni dovoljevalo. Višine pa sem imel že dovolj. To pa zame predstavlja šele začetek. Že dolgo načrtujem precej daljši polet zato opazujem vremenske razmere na področjih, preko katerih želim leteti. Prihodnjo pomlad, ko bodo termični pogoji najugodnejši, bom pa poskusil. Prav gotovo bodo poskušali to tudi drugi iz kluba in ni vrag, da komu ne bi uspel polet preko 100 km daleč. To prav gotovo ne bo v prvem poskusu, vendar sem prepričan, da nam bo prej ali slej le uspelo.»

«Kaj pa tvoji pogledi za naprej?»

«To, kar sem ti prej povedal, je moj glavni cilj kar se tiče nadaljnjega ukvarjanja s tem športom. Ob tem seveda, da bi čimbolj izpopolnil svojo tehnično opremljenost in s tem tudi povečal varnost letenja. Želim tudi, da bi s spremstvom na zemlji imel čim boljšo radijsko povezavo. Tega zaenkrat še nimam. To pa je seveda pogoj, da dosežemo cilje, ki smo si jih zastavili.»

«Med zmajarji se je v zadnjem času v Sloveniji pripetilo nekaj težkih nesreč. Kako gledaš na to?»

«Letenje gotovo zahteva določeno tveganje. Posledice tega so tudi nesreče. Le teh pa je pri izurjenih letalcih zelo malo. Mnogo več pa jih je pri začetnikih. Zato menim, da bi bilo potrebno poostriti nadzorstvo pri učenju in vadbi začetnikov, čeprav jih vedno opozarjamo na nevarnosti, ki prežijo na vsakem koraku; vendar kaže, da to ni dovolj. Sicer pa se letalci v medsebojnih pogovorih le redkokdaj dotikamo tega vprašanja. Sami se predobro zavedamo vseh nevarnosti, ki prežijo na nas. Sicer pa je, če primerjamo gole številke, v svetu procentualno mnogo več nesreč med jadralnimi piloti kakor pri zmajarjih.»

Ob koncu pogovora smo Ivanu zaželeli, da bi vse cilje, ki si jih je zastavil, tudi dosegel. V to smo tudi prepričani, kajti toliko odločnosti in poguma v tem prijetnem in živahnem mladeniču iz Koritnice v Baški grapi je glavni porok za gotov uspeh.

Pogovor zapisal
Drago Podobnik

OBVESTILA

TPK Sirena

obvešča vse svoje člane, da bo to nedeljo delovna akcija na terenu od 8. ure zjutraj naprej.

* * *

ŠZ Sloga - planinski odsek

vabi jutri, 5. julija, na družinski izlet na Javornik (Črni vrh). Zbirališče (z osebnimi avtomobili) v Bazovici ob 8. uri.

* * *

ŠZ JADRAN

vabi vse svoje prijatelje in navijače na

«PRAZNIK JADRANA»

ki ga prirejajo igralci in odborniki na dvorišču Prosvetnega doma na Opčinah jutri, 5. julija. Spored je naslednji:

ob 17.00 odprtje kioskov
ob 18.00 prijateljska košarkarska tekma med Jadranom in selekcijo Bora, Kontovela, Poleta in Sokola
ob 19.30 nagovor predsednika
od 20.00 do 24.00 prosta zabava in ples.

AVTOMOBILIZEM

NA POSKUSNIH VOŽNJAH ZA VN FRANCIJE

Jones šele dvanajsti

DIGIONE — Na včerajšnjih prvih uradnih avtomobilskih poskusnih vožnjah za VN Francije v formuli ena, ki bo na sporedu jutri v Digioneju, je najboljši čas dosegel Irec John Watson na mclarnu, na drugo in tretje mesto pa sta se uvrstila Francoza Arnoux in Prost na renaultu. Sledita Francoz Pironi in Kanadčan Villeneuve na ferrariju. Slabše se je godilo Argentincu Reutemannu (9. mesto) in Avstralcu Jonesu (12. mesto). Še nižje sta se uvrstila Giacomelli in Andretti na alfa romeu (16. in 17. čas). Treba pa povedati, da je poskusne vožnje zelo motilo slabo vreme, tako da je možno, da danes pride do precejšnjih sprememb, seveda če bo vreme to dopuščalo.

PALERMO — Na mednarodnem tekmovanju v podvodnem ribolovu, ki je bilo pred otokom Ustico, je prvo mesto zasedla Italija pred Francijo, Jugoslavijo in Anglijo. Tudi na lestvici posameznikov je Italija dosegla lep uspeh, saj so se njeni predstavniki uvrstili na prva tri mesta, četrto pa je zasedel Jugoslovan Frane.

KOŠARKA

NA TURNIRJU SV. LOVRENCA

Jadranovci so se uvrstili v finale

Za 1. mesto bodo igrali kljub porazu proti Colorarteju
Tudi slovenska selekcija v finalu turnirja R. Vecchiet

Tako v finalu kadetov kot v finalu turnirja «open» bo nastopila po ena slovenska ekipa. Slovenska reprezentanca je namreč premagala Ferroviario, Arteregalo (v bistvu Jadranova ekipa), pa se je kljub porazu proti Colorarteju uvrstil v finale, ker so zmago v tekmi Colorarte - Goruppi dosodili prvi ekipi (pri Goruppiju je namreč nastopil Cattini, ki je bil diskvalificiran). Finale turnirja «open» bo na sporedu že drevi (ob 21.30), finale kadetskega turnirja pa bo v ponedeljek (prav tako ob 21.30, vstop prost).

IZIDA SINOČNJIH TEKEM

TURNIR R. VECCHIET

Slov. selek. - Ferroviario 79:77 (35:41)

SLOVENSKA SELEKCIJA: Vascotto, Ušaj, Prelazzi 5 (3:5), Maver 16 (4:5), Gulič 30 (2:4), Depangher 12, Kralj 5 (3:10) Pertot 8 (2:5), De Carli, Tavčar 2 (2:4).

SODNIKA: Maizen in Fornasari

Slovenska selekcija, ki so jo ojačili nekateri košarkarji miljskega Interja, je sicer s težavo premostila zadnjo oviro, ki jo je ločevala od velikega finala. Po slabem začetku in abuličnem prvem polčasu so namreč naši predstavniki igrali še slabše v začetku drugega polčasa. Tako je Ferroviario povedel kar s 65:50 v 25. min. in vse je kazalo, da je tudi dokončno zmagal. A tedaj so se naši predstavniki končno prebudili, Ferroviario je nizal napako na napako in po vrsti izgubil kar pet igralcev. Slovenska selekcija je izkoristila zmedo v nasprotnikovih vrstah, nadoknadila zamujeno in nazadnje tudi zmagala.

TURNIR «OPEN»

Colorarte — Arteregalo 86:72 (39:30)

COLORARTE: Pieri 13 (1:5), Ceppi 2 (0:2), Bubnic 6, Zorzin, Sculin 11 (1:2), Bariviera 32 (4:6), Parigi 2 Cassio 8, Crevatin 2, Čuk 10 (2:4).

ARTEREGALO: K. Starc 21 (3:7), I. Starc I (1:2), Danev 7 (3:5), Ban 18 (2:6), Klobas 20, Vitez 2, Žerjal, V. Sosič, Kneipp 3 (1:2), Vassallo.

SODNIKA: Verk in Policastro.

PON: Ban (30), V. Sosič (20); izključen Žerjal v 21. min.

Tekma ni bila zelo lepa, bodisi zaradi slabega sojenja bodisi zaradi (nerazumljive) živčnosti igralcev Arteregala. Žal, sta to bili šibki točki tekme, ki bi sicer lahko bila zelo zanimiva in prijetna. Obe ekipi sta bili že matematično uvrščeni v finale, torej je šlo le za prestiž. Pri tem sta se poleg igralcev hotela izkazati tudi sodnika z nekaterimi res neverjetnimi odločitvami. Nekateri jadranovci so jima nasedli, tako da sta v nekaj minutah drugega polčasa, ko je bil izid še kolikor toliko izenačen, zaradi tehničnih napak in izključitve morala z igrišča najprej Ban, nato pa še Žerjal. Ekipa Colorarte pa ima to zaslugo, da je vedno ohranila mirne živce, Bariviera pa je izkoristil svojo izkušenost in polnil koš slovenske ekipe. Danes pa se mu bosta zoperstavila Macura in Volaj in bo torej pot do koša le nekoliko težja.

V Teramu bo od danes do 9 julija velik mednarodni mladinski rokometni turnir, na katerem bo nastopalo kar 29 reprezentanc.

KOLESARSTVO

DIRKA PO JUGOSLAVIJI

Tudi včeraj premoč Sovjetov

NOVA GORICA — Sovjetski kolesar Pjotr Ugramov je osvojil včeraj sedmo etapo mednarodne amaterske kolesarske dirke po Jugoslaviji. Na cilju 126 km dolge proge od Portoroža do Nove Gorice je prehitel Italijana Onestija in nato še veliko skupino tekmovalcev.

Na skupni lestvici je stanje zdaj tako:

1	Suun (SZ)	24.04'19"
1.	Ugramov (SZ)	24.04'51"
3	Polončič (Jug.)	24.10'20"
7.	Bedin (It.)	24.12'50"

Na ekipni lestvici še vedno vodi Sovjetska zveza.

KOŠARKA

V FINALU 1. DIVIZIJE

Spodrsljaj borovcev

Po dobrem prvem polčasu so v nadaljevanju zelo popustili - Bor nastopil v okrnjeni postavi

Inter 1904 — Bor B 98:66 (44:38)

BOR: Čok 6, Pertot 4, Meneghetti 12 (2:3), Gerdol, Raseni 5 (1:3), Gregori, Kosovel, Salvi 6 (2:2), Corbatti 23 (7:7), Barut 10 (2:3).

V finalnem srečanju prvenstva 1. divizije so Borovi mladinci nerodno izgubili s tržaškim moštvom Inter 1904. Po dokaj izenačenem začetku, so naši fantje kmalu pokazali, da še telesno z nasprotniki ne morejo kosati. Kljub temu so prvi polčas zaključili z majhnim zaostankom, ki jim je vsaj teoretično dajal še kakšno možnost za zmago.

V drugem polčasu pa so žal prišle na dan vse hibe naše ekipe: utrujeni ključni igralci niso imeli ustreznih menjav, poleg tega pa je Borova obramba popolnoma popustila, tako da so nasprotniki že v 6. minuti, vodili s sedemnajstimi točkami razlike. Od tega trenutka dalje je bilo tekme praktično konec, saj Borova peterka ni nudila nasprotniku nobenega odpora več.

Po izredno uspešni sezoni in 13 zaporednih zmagah, so torej borovci v zadnji tekmi zapustili igrišče poraženi. Vsi bi lahko tokrat dali kaj več od sebe; pohvala gre tako le Corbattiju, ki je bi izredno točen in zanesljiv v napadu.

ATLETIKA

V ŠESTIH MESTIH

Polfinalni boji za evropski pokal

Od danes do nedelje bo na sporedu polfinale tekmovanja za evropski atletski pokal. Tako v moški, kot v ženski konkurenci bodo tekmovanja potekala v treh polfinalnih skupinah.

V moškem delu tekmovanja bodo polfinalne skupine sestavljene takole:

Villeneuve d'Asco (Francija):
Vzhodna Nemčija, Francija, Italija, Belgija, ČSSR, Grčija, Nizozemska in Danska.

Varšava (Poljska):
Avstrija, Zah. Nemčija, Madžarska, Poljska, Romunija, Španija, Švica in Irska.

Helsinki (Finska):
Bolgarija, Finska, Vel. Britanija, Norveška, Sovjetska zveza, Švedska, Turčija in Jugoslavija.

Ženski del tekmovanja pa se bo v polfinalu odvijal tako:

Bodo (Norveška):
Italija, Sovjetska zveza, Romunija, Madžarska, Norveška, Belgija, Grčija in Švica.

Frankfurt (Zah. Nemčija):
Avstrija, ČSSR, Irska, Zah. Nemčija, Poljska, Švedska in Portugalska.

Edinburgh (Vel. Britanija):
Bolgarija, Danska, Finska, Francija, Vel. Britanija, Nizozemska, Jugoslavija, Španija.

Po dve najboljši reprezentanci iz vsake skupine se bosta uvrstili v finale A, tretje in četrtouvrščena iz vsake skupine pa v finale B, iz katerega se bo zmagovalka nato pridružila šesterici v A finalu.

B finale bo 1. in 2. avgusta v Atenah, A finale pa 15. in 16. avgusta v Zagrebu.

Tolminski zmajar Ivan Brovč v začetku enega izmed svojih uspelih poletov

ATLETIKA

DANES IN JUTRI V BRIXNU

Pučnik na državnem deseteroboju

Nastopil bo na mladinskem prvenstvu - V Vidmu deželno prvenstvo

Po koncu skoraj vseh tekmovanj atletske zveze v deželnem merilu, čaka atletsko sekcijo Bora vrsta preizkušenj v državnem merilu. Mimo sta šli sicer dve državni prvenstvi za posameznike, ne da bi Bor imel na njih svoje predstavništvo. Na mladinskem prvenstvu bi sicer lahko nastopil Gabrijel Sedmak, matura pa mu je odsvetovala gostovanje v Firencah. Za prvenstvo naraščajnikov v Bologni Bor tokrat itak ni imel atletov in atletinj z minimalnimi normami. V kratkem bo tudi državno prvenstvo v Turinu, kjer bosta Bor zastopali metalki Loredana Kralj in Irena Tavčar.

Najvažnejše pa je nedvomno državno prvenstvo v deseteroboju za mladince, ki se bo začelo danes v Brixnu (Bocen). Z dobrimi upi za visoko uvrstitev bo na njem startal Gorazd Pučnik, ki je pred poldrugim mesecem že postal deželni prvak z izrednim dosežkom 6.446 točk.

V prvem delu sezone je bil za Pučnika to daleč najboljši rezultat in sploh se je atlet izkazal za pravovernega deseteroborca, ki se znajde le, ko ima pred seboj dva dni intenzivnega naprezanja. Pučnik bo v Brixnu le s težavo presegel svoj rekord, ki je bil sad res čarobnega trenutka, njegova borbenost pa mu prav lahko prinese v državnem merilu veliko zadoščenje, osebno «izkaznico» pa obogati z novimi osebnimi rekordi.

Danes in jutri bo v Vidmu tudi deželno prvenstvo za posameznike. Z Ireno Tavčar in Loredano Kralj računa Bor na dva uspeha. Zanimivo je dejstvo, da je Tavčarjeva letos že dosegla nov deželni rekord 46,12 m, v krogli pa nima niti še norme za nastop na državnem prvenstvu, kjer je bila lani druga. Sicer je kroglo metala samo enkrat in po videmskem tekmovanju bo tudi ta stvar rešena.

kb

Tekmovanje v Doberdobu

Štiriinšestdeset parov bo jutri v Doberdobu sodelovalo na balinarskem tekmovanju, ki ga ob 10-letnici ZSSDI priredi domača ekipa Gradina. Tekmovanje, ki se bo pričelo ob 8.30 na doberdobskem igrišču in na drugih balinarskih stezah v Laškem, bo veljalo za C kategorijo, igralo pa se bo po sistemu PVI.

Za udeležence so prireditelji pripravili veliko nagrad, tako da bo jutrišnje tekmovanje zelo pestro in bogato tudi s tega vidika.

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Drevored 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 - 57 23
Naročnina
Mesečno 7.000 lir — celoletna 84.000
V SFRJ številka 5,50 din, ob nedeljah 6,00 din, za zasebnike mesečno 80,00, letno 800,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 100,00, letno 1000,00.
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 4. julija 1981

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» DZS 61000 Ljubljana Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 27.000 lir. Finančni 900, legalni 800, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 200 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 15%. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

GOSPODARSKO PISMO IZ SLOVENIJE

Gospodarstvo ne zmore družbenih izdatkov

V vseh dokumentih, ki so jih v zadnjih nekaj letih sprejeli v jugoslovanskih političnih in vladnih krogih in v njih govorijo o stabilizaciji, je jasno zapisano, da je treba bistveno zmanjšati izdatke za splošne družbene potrebe. Kljub takim odločitvam pa statistični podatki o tej porabi neusmiljeno dokazujejo, da gre zanjo čedalje več denarja, ki se iz gospodarstva preliva za negospodarske ali vsaj polgospodarske namene. Kakšno je razmerje med tem, kar ostane gospodarstvu (in kar navadno imenujejo ekonomisti akumulacija) in kar torej lahko gospodarstvo porabi za obnovo in posodobitev proizvodnje, ter onim, kar gospodarstvo tako ali drugače nameni za splošne in skupne družbene potrebe (pri tem osebni dohodki niso všteti), vsaj približno lahko pokažeta dva podatka. Po sicer neuradnih podatkih so lani v Jugoslaviji porabili za družbene potrebe nekaj nad 600 milijard dinarjev, celotna akumulacija gospodarstva pa je bila nekaj nad 120 milijard dinarjev. Razlika je velikanska, posledice slabe.

Gospodarstvo je namreč močno zadolženo in samo ni sposobno zgolj z lastnim denarjem plačati nobene, celo sorazmerno majhne naložbe. Na drugi strani pa v negospodarstvu porabljajo denar za mnoge stvari, katere ni najbolj pametno graditi, kadar zaide država v velike gospodarske težave. Nemalokrat je bilo zato v zadnjem času slišati dokaj ostre kritike na tiste, ki prirejajo drage športne prireditve za cel svet. Nenavadno je namreč, da si v državi, ki sama priznava, kako težko zmore reševati gospodarske nadloge, privoščijo na primer toliko svetovnih športnih prvenstev. Toda taka svetovna prvenstva, ki so draga predvsem zato, ker je treba povsem na novo zgraditi vse športne naprave, kljub temu organizirajo, ker organizator zatrdi, da je zbral dovolj denarja. Tako bo očitno tudi z zimsko olimpiado v Sarajevu, pa čeprav mnogi mislijo, da bi jo bilo bolje zaradi velikih stroškov odpovedati.

O tem se seveda zastavlja zanimivo vprašanje, kako to, da se za take in vse ostale družbene potrebe vendarle zbere dovolj denarja in kako zmore gospodarstvo dati toliko denarja.

Odgovor je zapleten in enostaven hkrati. Denar se večinoma zbira na podlagi nekakšnih avtomatizmov. Ti avtomatizmi so skoraj redno določeni tudi z tako imenovanimi sistemskimi zakoni. Sprememba teh zakonov pa je zapletena reč, saj mora prestati dolgotrajno skupščinsko proceduro. Taka procedura na primer že dolgo časa teče okoli zveznega proračuna. Sprejeto je bilo stališče, da je treba proračun skrčiti, toda prav letošnji proračun je precej večji kot lanski. Lani je zvezna blagajna dobila skoraj 140 milijard dinarjev, letos pa bo kljub jasni zahtevi, da iz zveznega proračuna ne bi smeli financirati nekaterih stvari, za katere so v minulih letih uporabljali denar, ta blagajna razpolagala s skoraj 170 milijardami dinarjev.

Ob tem je proračun ostal celo dolžan nekaterim porabnikom precejšnje vsote denarja za obveznosti, ki so jih v prejšnjih letih z zakoni odobrili v skupščini. Takih dolgov je menda za 40 milijard dinarjev. Velika večina tega denarja bi morala dobiti armada, okoli 6 milijarde dinarjev pa nerazviti kraji.

Nekako nerazumljivo je, da je država dolžna tistim, ki dobijo glavni delež potrebnega denarja za svojo dejavnost iz državnega proračuna. Do tega pa je vendarle prišlo. Določeno je namreč, da naj dobijo armada in nerazviti kraji določen odstotek od doseženega nacionalnega dohodka. V razvojnih načrtih za vsako leto sproti določijo, kolikšna bo rast nacionalnega dohodka in na podlagi tega izračunajo, koliko denarja bo dobila armada in nerazviti. Vendar je nacionalni dohodek zaradi izjemno velike inflacije v zadnjih letih vedno večji kot pa načrtovani, kar pomeni, da bi ta dva porabnika morala dobiti več denarja, kot so sprva predvidevali. Za to razliko pa je v zadnjih letih zmanjkovalo denarja in zaradi tega je prišlo tudi do — državnih dolgov.

Že lani se je razvila razprava, kaj storiti s temi dolgovi. Precej republik je predlagalo, da bi dolgove odpisali, vendar predlog ni bil sprejet, češ da v zdajšnjem svetovnem političnem vzdušju ni mogoče varčevati pri obrambni moči države. Razprava okoli teh stvari je še vedno vroča, kajti skupščina je sprejela sklep, da zveznega proračuna ni mogoče polniti z denarjem iz primarne emisije (torej tako, da bi manjkajoči denar enostavno natisnili). Sprejet je bil namreč sklep, da je treba do leta 1983 prenehati s takim inflatornim financiranjem zveznega proračuna. Sklep uresničujejo, kajti lani se je za potrebe zveznega proračuna natisnilo 9 milijard novega denarja, letos pa naj bi ga natisnili samo še 4,6 milijarde dinarjev. Toda dolgovi ostajajo. Na drugi strani pa se je do 20. maja celoten obseg denarja v Jugoslaviji povečal za 48 milijard dinarjev, pri čemer predstavlja primarna emisija nekaj več kot 28 milijard dinarjev in je s tem že za 12 milijard dinarjev presegla predvideno rast za prvo letošnje polletje.

Denarja pa je kljub povečanemu obsegu še vedno premalo. Celotni bančni plasmaji so se letos povečali za 187 milijard dinarjev, kar je logična posledica tistega, kar smo že prej ugotavljali: gospodarstvo nima dovolj lastnega denarja, pa se zaradi tega na veliko zadolžuje, skupna in splošna poraba pa je čedalje večja. V petih mesecih se ja namreč na žiro računih bank zbralo vsega 12 milijard dinarjev, zara di česar je precej bank mučila huda nelikvidnost, saj nekatere niso imele po nekaj dneh niti dinarja na žiro računu. K temu položaju so močno prispevale tudi nekatere monetarne spremembe in uvedba nekaterih selektivnih kreditov.

Zaradi tega vsega tega ne sme presenečati nedavni sklep predsedstva SFRJ, da je treba prav na področju splošne družbene porabe in na denarno posojilnem področju hitro ukrepati. Medtem ko prav pri monetarnih zadevah do zdaj ni bilo storjenega kaj veliko v korist stabilizacije (nekaj ukrepov so sicer sprejeli, toda očitno se jih v boju proti inflaciji ni dalo kaj prida izkoristiti, ko pa je inflacija tako velika).

Nekoliko drugače je vsaj pri zveznem proračunu, ki predstavlja le en del družbene porabe. Slovenski delegat v zvezni skupščini je pred nedavnim izjavil, da so dosežene nekatere spremembe. Tako naj bi menda tisti, ki jim zvezni proračun zdaj največ dolguje, upoštevali zdajšnje gospodarske težave. Ni pa še jasno, ali to pomeni tudi odpis dolgov. Zdi se tudi, da bo sprejet predlog, da naj bo skoraj edini denarni vir državnega proračuna prometni davek, kar naj bi močno zmanjšalo vpliv tega proračuna na rast inflacije. Denar od carin in uvoznih dajtev, ki je zdaj v glavnem stekal v proračun, bi rabili izključno za gospodarske namene, predvsem za spodbujanje izvoza. Drugače naj bi obravnavali tudi izdatke, ki gredo iz zveznega proračuna za borčevsko-invalidsko varstvo (pri tem gre za izredno velik izdatek). Prešli naj bi v pristojnost republik, ker da se bo denar tako bolj umno uporabil. Armadi in nerazvitim naj bi denar izplačevali tekoče, ne pa tudi za nazaj, pri čemer bodo natančno določili, kolikšen bo denarni prispevek za te namene vsako leto.

Vse te spremembe še niso uveljavljene, toda zdi se da bo nedavni sklep predsedstva pospešil razmišljanja okoli zmanjševanja družbene porabe.

JOŽE PETROVČIČ

PO OBISKU SOCIALDEMOKRATSKEGA VODITELJA V SOVJETSKI ZVEZI

Deljena mnenja o Brandtovi misiji

Kljub splošni skepsi Brandt še vedno upa v možnost obnovitve pogajanj o omejevanju jedrskega oboroževanja na stari celini

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

BONN — *Pogovori predsednika socialnodemokratske stranke Nemčije Willyja Brandta v Moskvi, ki so jih ocenili za «poštene, odprte in stvarne», so zajeli vrsto mednarodnih tem, toda najmočneje so se le osredotočili na nianse v znanih stališčih o raketnih sistemih srednjega dometa v Evropi, velikih novosti nihče ni pričakoval, ker je sam Willy Brandt svoje poslanstvo ocenil le kot poskus izravnavanja nesporazumov zaradi pomanjkljivega vzajemnega obveščanja. Kritikom doma, in tudi v krogih NATO, je Brandt nameni nekaj stavkov v zdravici: «Tukaj nisem zato, da bi se s kom pogajal, še posebej ne morem govoriti v imenu ZDA. Ni pa dvoma, da bi bilo velikega pomena za ves svet, če bi se sestala oba voditelja Sovjetske zveze in ZDA.»*

Brandt si je torej prizadeval občutiti ozračje, v katerem nastajajo politične odločitve in morda pripraviti začetek zapletene diplomatske poti, ki bi pripeljala do sestanka med Brežnjevom in Reaganom. To zadnje je po doslej znanih podatkih ostalo le zamisel, čeprav je na drugi strani Sovjetska zveza nenadoma pokazala zanimanje za jesenski sestanek med voditelji nekaterih razvitih in nerazvitih držav v Mehiki, ki ga je predlagala tako imenovana Brandtova komisija za sproščanje napetosti med svetovoma Severom in Jugom. Tudi v vprašanju Afganistana so Brandtovi sogovorniki (sekretar centralnega komiteja Boris Ponomariov) povedali več, kot je bilo v zadnjem času znano. Menda bi se bili «pripravljeni z največjim veseljem umakniti iz Afganistana», če bi imeli zagotovila, da ne bi prišlo do intervencije s pakistanskega ozemlja in če bi bili zagotovljeni neuvrščenost Afganistana in «varnost sovjetske meje». Kaj vse to pomeni, je še odprto, toda ni mogoče zanikati, da ni na voljo določenega prostora za pogajanja.

O tem, kakšne vtise je lahko dobil zahodnonemški politik o trenutno najbolj žgočem mednarodnem vprašanju, ki obremenjuje celoto odnosov med Vzhodom in Zahodom, mnenja še niso povsem usklajena. Nekateri opazovalci razlagajo Brandtove pojasnilne izjave tako, kot da je še mogoče pričakovati bližnja pogajanja o raketah srednjega dometa in tudi «opcijo nič» (Zahod ne bi postavljal novih raket in Sovjetska zveza bi odstranila kritično količino svojih raket). Socialdemokratski politik je namreč v Kremlju zagovarjal oportunistično formulo, ki je spretno združila ključna stališča obeh strani. «Smo za pogajanja» je dejal «... ki bi naredila dodatno oboroževanje odvečno, toda s tem, da se popravi predhodno oboroževanje.» Z drugačnimi besedami to pomeni, da bi bil Zahod pripravljen odpovedati se postavljanju novih raketnih sistemov v Zahodni Evropi, če bi Sovjetska zveza priznala, da je z raketnimi sistemi tipa SS-20 ogrozila ravnotežje in torej vzpodbudila oboroževalno zamisel Zahoda. Toda, ker Sovjetska zveza sodi, da so njene rakete SS-20 samo odgovor na sisteme srednjega dometa na podmornicah v Sredozemskem morju in na letalih, ki ogrožajo evropski del Sovjetske zveze, se zdi Brandtu «razumljivo», da bi pogajanja morala vključiti tudi to področje, vendar, tu je poskusil Brandt kompromisno povezati sicer komaj združljiva stališča — o ameriških raketah na podmornicah in letalih naj bi se pogajali med pogovori, ne pred njimi. Drugače povedano, ti sistemi naj ne bi bili predpogoj za pogajanja, lahko pa bi postali predmet teh pogajanj.

Vrsta opazovalcev, ki so spremljali Willyja Brandta v Moskvo, tehta celoto izidov pogovorov bolj pesimistično. Po njihovem mnenju so v Moskvi že prekrižali misel na pogajanja in so zelo nezaupljivi do ameriških izjav o pripravljenosti na pogajanja. Iz nekaterih podrobnosti med pogovori naj bi bilo razvidno, da so ameriške rakete vzeli kot dejstvo in da se že pripravljajo na to, kako bodo odgovorili nanje, če jih bodo Američani ob koncu leta 1983 postavili v nekaterih državah Zahodne Evrope. Brandt sam je menda ob neki priložnosti priznal, da Brežnjeva ni mogel prepričati o tem, kar na primer trdi bonski kancler Schmidt (da ni dvoma o ameriški pripravljenosti na pogajanja). Najbrž je ta nezaupljivost do ameriških prihodnjih namer vodila Brandta, ko je izjavil, da zdaj še močneje vidi nujnost začetka razorožitvenih stikov, šicer se bo začelo «dodatno oboroževanje k dodatnemu oboroževanju, še preden bo uresničeno dodatno oboroževanje.» («Dodatno oboroževanje» je uradni izraz, ki ga je zahodna vojaška organizacija uporabila, ko se je odločila za oboroževanje z raketami pershing 2 in manevrirnimi raketami). Bonski politik, ki svojo politično pot vedno znova povezuje z željo prispevati k popuščanju napetosti, trdi, da je nevarno pretrgati različne ravni dialoga, ker obe strani nista več na tekočem s podrobnostmi o načinu razmišljanja nasprotnika. Zadnji pogovori v Kremlju so ga, po lastni oceni, spet utrdili v tem stališču. «Zastrašujoče je», je dejal Brandt, «da od izkušenega in odgovornega človeka, kar je sovjetski sekretar Brežnjev, slišim povsem druge številke o raketnih sistemih, kot so tiste, s katerimi imamo opraviti mi». Brandt seveda ne misli, da sovjetska stran pravilneje števa jedrske glave na raketah. Toda velikanske razlike v oceni se mu zdijo zastrašujoča možnost, da bi z njimi prišli do napačnih odločitev. Ker je o drugačnem načinu preštevanja dosedanjega potenciala govoril ob svojem obisku v Moskvi že tudi Brandtov sodelavec Egon Bahr in so se tudi nekateri strokovnjaki bonske vlade zatopili v to smer razmišljanja, se zdi ideja o «inventuri» najustreznejša pot do začetka pogajanj. S pogojem seveda, da ima obe strani enak interes približati se «opciji nič» na morebitnih bližnjih pogajanjih.

Med novosti v niansah z znanih stališč je navsezadnje treba prišteti še nekoliko spremenjeno ponudbo Brežnjeva, ki jo je oblikoval na nedavnem 26. kongresu KP Sovjetske zveze. V zdravici na večerji v čast Brandta je namreč Brežnjev dejal, da «bi bila Sovjetska zveza pripravljena ustaviti nameščanje raket srednjega dometa v evropskem delu dežele tistega dne, ko se bodo začela vsebinska pogajanja. To bi veljalo samo v primeru, če bi ZDA zagotovile, da med pogajanji ne bodo stopnjevali števila jedrskih orožij s srednjim dometom. Novost je v tem, da zdaj Sovjetska zveza ne postavlja za pogoj prenehanja proizvodnje teh orožij, kar je bilo še bistvo zamisli, ki je nosila naziv «moratorij». V bistvu pa tudi to ni več popolna novost, ker je predlog tako oblikoval v nekem intervjuju v «Spieglu» pred dobrim mesecem dni že svetovalec Brežnjeva Zagladin. Brandt meni, da je novo v predlogu to, da ga sovjetska stran šteje za novost in da to poudarja kot dokaz dobre volje na pogajanjih.

MOJCA DRČAR - MURKO

PRIMORSKE VESTI

Problematika mednarodnih odnosov predmet portoroškega posveta

Razpravljali so tudi o vprašanju uresničevanja manjšinskih pravic

PORTOROŽ — Obalnokraški medobčinski svet SZDL iz Kopra je v dogovoru s svetom za mednarodne odnose pri predsedstvu republiške konference SZDL Slovenije v Portorožu organiziral posvet o problematiki mednarodnih odnosov, ki so se ga udeležili družbeno politični delavci iz obale in Krasa in predstavniki republiških družbeno političnih organizacij. V posvetu je sodeloval tudi Mitja Ribičič, predsednik republiške konference SZDL Slovenije, ki je govoril o vrsti zanimivih točk iz mednarodne politike, osvetlil nekatera krizna žarišča in nakazal posledice, ki lahko iz danih razmer izhajajo. O gibanju neuvrščenih je menil, da je razmeroma odgovorno sprejel Titovo dediščino, kar je čutiti tudi v večji enotnosti neuvrščenih: «Znotraj neuvrščenih nastaja v Havani nekaj novega. Neuvrščeni čutijo, da postaja soupad velikih sil na glavni in razmetrini črti vse večja nevarnost za neodvisnost in mir tudi tistih, ki so pod dežnikom ene ali druge velike sile».

Večkrat so se na posvetu, ki je potekal v prostorih portoroške Splošne plovbe, dotaknil nacionalnega vprašanja, uresničevanja pravic Slovencev v Italiji in Avstriji, pa tudi pravic italijanske in madžarske narodnosti v Jugoslaviji. Mitja Ribičič je med ostalim dejal tudi naslednje: «Notranjo, politično in gospodarsko nestabilnost lahko izkoriščajo zunanje sile in si zbujajo apetite po novih interesnih območjih. Mislijo namreč, da bi se dalo tudi pri nas kaj dobiti. Naša notranja vsestranska stabilnost je najbolja obramba proti zunanjim pritiskom in je tudi edina priložnost, da obdržimo velik ugled, ki ga ima Jugoslavija v sodobnem svetu. Prav iz tega razloga pomeni razreševanje nacionalnega vprašanja moč naše poti v socializem, pa tudi moč socializma kot svetovnega procesa.»

Na posvetu so se vodilni družbenopolitični delavci iz obale in Krasa dogovorili tudi za vse naloge, ki jih čakajo na področju nadaljnjega podružbljanja zunanje politike in mednarodnega sodelovanja. Pri tem so največ poudarka namenili sodelovanju z deželami v razvoju in krepitvi dobrih odnosov s sosednjimi državami.

BORIS ŠULIGOJ

Želvi velikanki priplavali pri Umagu

UMAG — Dve želvi velikanki sta včeraj priplavali na suho v neposredni bližini tega znanega istrskega letovišča. Prva, ki so jo dobili na plaži pred hotelom Adriatic tehta 50 kg, drugo pa, ki presega 100 kg, v okolici avtokampa «Stella maris» pri Katoru. Obe živali sta precej poškodovani. Pojav želv velikank v zgornjem Jadranu je prava redkost.

Začela se je glavna turistična sezona

PORTOROŽ — V sredo se je začela glavna turistična sezona, vendar za Portorož le po koledarju, saj število gostov še ni tako, kakršnega bi pričakovali v glavni sezoni. Tako je v portoroških hotelih danes 3530 turistov (od tega le 273 domačih), kar pomeni, da so hoteli zasedeni le 70-odstotno. V zasebnih sobah je 1076 gostov (29-odstotna zasedenost), v avtokampih pa je prav tako le nekaj čez tisoč ljudi, kar je ena petina zmogljivosti. V ostalih hotelih na slovenski obali in Krasu pa hoteli niso niti polovico zasedeni — skupno je v njih okoli 1300 turistov. Za večino hotelov se bo glavna sezona začela zares šele 4. julija, ko bodo v glavni sezoni prvi do kraja napolnili svoje zmogljivosti (ponekod bo to še kasneje). Pravi barometer sezone pa so seveda zasebne sobe in avto kampi, kjer sedaj slabo kaže, še posebno v lucijskem avtokampu, kjer gradbeni stroji še zmeraj brnijo.

B. Š.

KOZINA — Včeraj so delavci hrpeljskega Kovinarja (TOZD ljubljanske avtomontaže) proslavili pomembno delovno zmago. Odprli so namreč novo proizvodno halo, ki skupaj s prizidkom meri 2000 kvadratnih metrov. V novi proizvodni hali bodo proizvajali okna, prtljažna vrata, prtljažnike in strojno obdelovali še različne druge dele za avtobusno proizvodnjo.

BENEŠKI DNEVNIK

SLIKARSKI NATEČAJ O NADIŠKIH DOLINAH

Prvo nagrado je prejel slikar Tarcisio Mecchia

ČEDAD — Združenje beneških umetnikov je v okviru praznovanja sv. Petra in Pavla pripravilo slikarski natečaj «Slike iz Nediških dolin», na katerem je sodelovalo 72 umetnikov iz Furlanije, Gorice, Trsta, Slovenije in Koroške.

Najboljša dela so 27. junija razobesili v Beneški galeriji. Otvoritve razstave in nagrajevanja najboljših del se je udeležilo veliko število obiskovalcev in umetnikov.

O pomenu prireditve je spregovoril Silvano Zompicchiatti, ki je poudaril, da je bil ta natečaj namenjen spoznavanju Nediških dolin, medsebojnemu spoznavanju in želji po iskanju duhovnih vrednot s pomočjo umetnosti.

Nato so prebrali sklepe ocenjevalne komisije, ki so jo sestavljali slikarja Colò in Travagnacco, kritik Rener, «designer» Rosina Zufferli in Pavel Petricig. Prvo nagrado je prejel slikar Tarcisio Mecchia iz Basaldelle (Videm), drugo nagrado sta si razdelila slikarja Švara iz Trsta in Tuta iz Nove Gorice, tretjo nagrado pa je prejel Giorgiutti iz Savorgnana del Torre (Videm).

Komisija je pohvalila tudi naslednje umetnike: Benetik (Avstrija), Camuzzo (Videm), Costantinis (Manzano), De Vora (Špeter Slovenov), Fabbro (Oleis), Feruglio (Videm), Jacuzzi (Čedad), Kralj (Trst), Lesa (Koloredo), Pol (Videm), Prestento (Corno di Rosazzo), Rot (Tolmin), Šturm (Kobarid) in Zanella (Basaldella).

Nekaj nagrad so podelili tudi mlajšim udeležencem natečaja. Za vrtce je bila nagrajena Marjana Debeljuh iz Trsta, za osnovno šolo Simonetta Succaglia iz Rualisa in Loredana Vogrig iz Čedada, za nižje srednje šole Daniele Gasparinetti in Gloria Sebastian iz Vidma.

Ob tej priložnosti so umetniki darovali predsedniku Združenja beneških umetnikov Giovanniju Vogrigu umetniško plaketo. K uspehu zanimive kulturne prireditve so prispevali dežela, pokrajina, gorska skupnost in številne občine iz Nediških dolin, ter razni inštituti.

Dvanajst fotografov o beneških dolinah

ŠPETER SLOVENOV — Fotografski skupini Študijskega centra «Nediža» in kulturnega društva «Rečan» sta organizirali v okviru sejma sv. Petra in Pavla fotografsko razstavo na temo «Nediška in Rečanska dolina».

Na razstavi so sodelovali naslednji fotografi: Lucio Vogrig, Graziano Podrecca, Gabriella Pecchia, Rosetta Mattieligh, Pavel Petricig, Boris Balbi, Alberto Dorbolò, Paolo Caffi, Eddi Bergnach, Roberto Venturini, Renzo Rucli in Francesco Coren. Fotografi so z razstavljenimi fotografijami predstavili širšo podobo Nediške in Rečanske doline.

Razstava je bila obenem tudi zaključna prireditev ob koncu nekajmesečnega fotografskega tečaja, ki ga je vodil profesor umetniškega inštituta iz Vidma, Riccardo Toffoletti.

Razstavo so popestrili še s predvajanjem diapozitivov na isto temo.

Razstava slikarke Daniele Ronchi

ŠPETER SLOVENOV — Praznik sv. Petra in Pavla so v Špetru Slovenov proslavili tudi z otvoritvijo v avli krajevne nižje srednje šole retrospektivne razstave slikarke Daniele Ronchi. Na otvoritvi je v imenu Združenja beneških umetnikov in pokrajinskega odbornika Pelizza spregovoril profesor Pavel Petricig. Sodelovala sta tudi pevski zbor CAI iz Čedada in mladi harmonikar Ezio Qualizza.

Daniela Ronchi je na razstavi predstavila približno petdeset slik.

Smrtna nesreča dečka v gorah

BOCEN — 14-letni Markus Braun se je včeraj smrtno ponesrečil v grödenskih gorah. Deček se je napotil k staršem, ki so malo pred tem popeljali nekaj krav na pašo v višje predele na področju Casoni di Stevia. Da bi jih prej dohitel, si je deček izbral bljižnico, ki pa je bila zanj usodna. Vzpenjati se je začel po kamnitem grebenu, kateremu pa ni bil kos. Markusovo truplo so izpod kamnite stene prenesli v nižino karabinerji iz centra za gorsko urjenje iz Grödna.

Cremcaffè PRIMO ROVIS

Nudi pravim ljubiteljem kave

1. široko izbiro najboljše kave
2. najbolj ugodne cene, ki se ujemajo s kakovostjo kave
3. dnevno sveže praženo kavo na vašem domu in se obveže, da bo ohranilo nespremenjene cene SKODELICA KAVE 200 lir

Kavne mešanice CREMCAFFÈ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni št. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah.

bp večletne državne zadolžnice 18 odstotkov

zapadlost 1. julija 1983 šestmesečni kupon

dejanski donos
20,18 dstotka
emisijska cena
98
za vsakih 100 lir nominale
koriščenje s 1. julijem 1981

oproščene vseh sedanjih in bodočih davčnih dajalev

V podpis po zgoraj navedeni ceni Lit 98% plus dozorele obresti pri filialah zavoda Banca d'Italia, pri ustanovah ter kreditnih zavodih. Zadolžnice in obresti so oproščene vseh sedanjih in bodočih neposrednih davčnih dajatev, davka na dediščino, davka na darilni prenos po pogodbi med živimi ter pri ustvarjanju premoženjskega sklada, kot tudi davka na dohodek fizičnih oseb, davka na dohodek pravnih oseb ter krajevnega davka na dohodek. Kuponi zadolžnic se sprejemajo v plačilo pri plačevanju neposrednih davkov državi in to v kateremkoli času v polletju pred njihovo zapadlostjo.

občinstvu v ponudbo od 1. do 15. julija